УЯЛГАМНАЙ ДҮҮРҮҮТЭЙ: 6.556.000 ПҮҮД

Эды шэнээн таряан гүрэнэй амбаарта оронхой. Даб гэмээр дабшая, нүхэд таряашад!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! — 41-дэхи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 225 (10593) | 1964 оной сентябриин 22, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАР

Гүрэндэ таряа худалдаха, тушааха социалис уялгануудаа уридшалан дүүргэһэнэйнь түлөө КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй абаһан тогтоолой үндэһөөр иимэ ажахынууд республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэбэ:

Мухар-Шэбэрэй управлениин «Заганский» колхоз (түрүүлэгшэнь Г. М. Конев, парткомой секретарь Н. И. Ефимов, главна агроном И. Е. Ревенский);

Мухар-Шэбэрэй управлениин «Рассвет» колхоз (түрүүлэгшэнь Е. З. Утенков, парткомой секретарь И. И. Куприянов, главна агроном А. С. Перелыгин);

Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхоз (директор Б. Б. Юмсунов, парткомой секретарь И. Т. Хлызов, главна агроном П. Г. Гылыков);

Мухар-Шэбэрэй управлениин «Знамя Ленина» колхоз (түрүүлэгшэнь Ц. С. Семенов, парткомой секретарь Л. С. Леонов, главна агроном Ш. Д. Дугаржапов);

Мухар-Шэбэрэй управлениин «Дружба» колхоз (түрүүлэгшэнь Н. Б. Юмсунов, парткомой секретарь А. Я. Кузнецов, главна агроном И. Ф. Синицын);

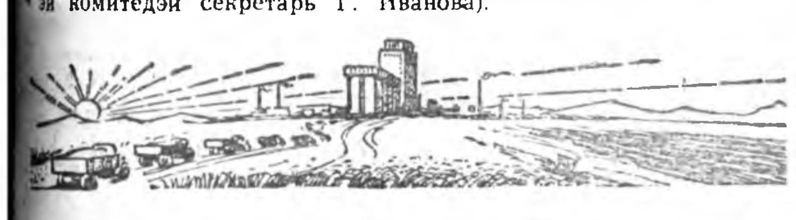
Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахы (директор А. М. Плотников, парткомой секретарь Г. И. Тарнуев, рабочкомой түрүүлэгшэ П. А. Котов, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь В. Козулин);

Яруунын управлениин Яруунын совхоз (директор А. В. Паршин, парткомой секретарь С. Л. Козлов, рабочкомой түрүүлэгшэ Б. Э. Жамсуев, главна агроном А. М. Гударев);

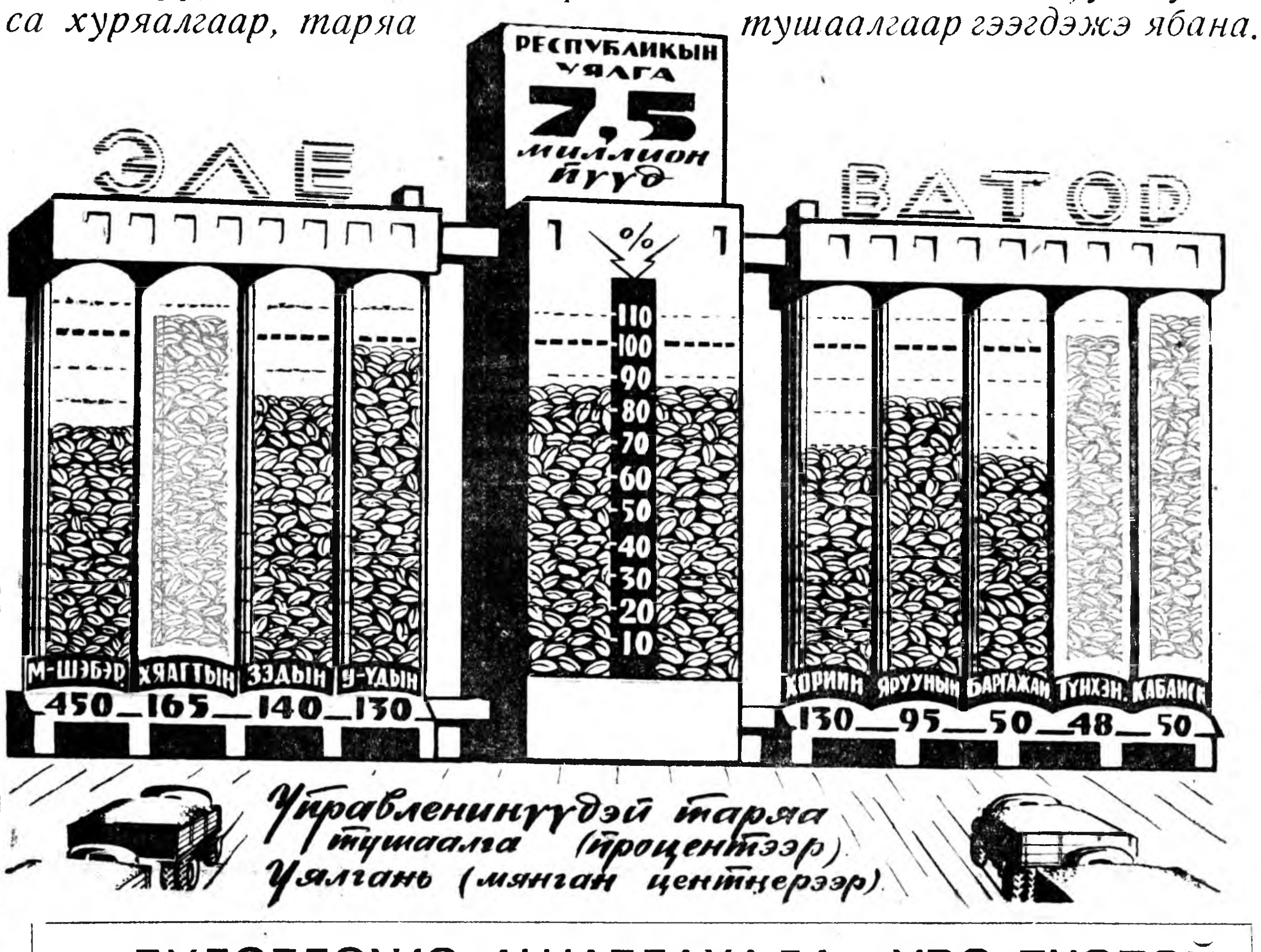
Яруунын управлениин Нарһатын совхоз (директор П. М. Павлов, парткомой секретарь К. Д. Цыдыпов, главна агроном С. Х. Хамнагадаев).

Зэдын управлениин Ториин совхоз (директорынь Я. В. Таюрский, парткомой секретарь В. П. Ломухин, рабочкомой түрүүлэгшэ П. Я. Кречетов, главна агроном В. А. Кречетов, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь А. Е. Балабанов);

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Ц. С. Ринчинов, парткомой секретарь Б. Ц-Б. Гонсорунов, агроном М. Ц. Дондуков, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Г. Иванова).

Түнхэнэй, Хяагтын, Кабанскын управленинүүдэй ажахынууд гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха социалис уялгаяа бултанһаа урид дүүргэбэ. Хориин, Баргажанай колхоз, совхозууд ургаса хуряалгаар, таряа тушаалгаар гээгдэжэ ябана.

ЗАХААМИНАЙХИДАЙ ХОЁР ИЛААЛТА

Захааминай аймагай колхозуудай ажалшад гүрэндэ мяха худалдаха 9 һарынгаа түсэб уридшалан, сентябриин 18-да дүүргэбэ. Түсэбэй ёһоор 107 50 центнер худалдаха аад, 10960 центнер хүргэбэ. Мүнөө гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө үлүүлжэ байна.

Гадна тус аймагайхид гүрэндэ һү худалдаха 9 һарын түсэб болзорһоонь уридшалан, сентябриин 19-дэ дүүргэһэн байна. Түсэбөөр 37510 центнер худалдагдаха байбал, 37600 центнер болоо.

Кварталай дүүрэтэр үшөө 1600 центнер түсэбһөө гадуур тушаагдахань.

С. ПОПОВ,
үйлэдбэриин парткомой секретарь,
Ц. СУБАНОВ,
аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ЯРУУНЫН АЖАЛШАДАЙ ХУБИТА

Яруунын үйлэдбэриин управлениин ажахынуудай ажалшад гүрэндэ таряа тушааха, худалдаха түсэбөө уридшалан дүүргэһэн байна. 74 мянган центнер ороохо таряан (түсэбынь 66 мянган центнер) сентябриин 18-да Эхэ оронойнай амбаарта оруулагдаа. Яруунын совхозой таряашад (директорынь нүхэр А. В. Паршин, парткомой секретарь нүхэр С. Л. Козлов, рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Б. Э. Жамсуев, главна агроном нүхэр А. М. Гударев) гүрэндэ ороохо тушааха социалис уялгануудаа нигэжэ управленидээ түрүүлэн дүүргээ.

Таряа гүрэндэ тушаалга үргэлжэлһөөр.

Г. ТЮМЕНЦЕВ,
үйлэдбэриин управлениин начальник,
Н. ПАВЛОВ,
хүдөөгэй үйлэдбэриин парткомой секретарь.

БҮЛЭГЛЭЖЭ АШАГЛАХАДА—ҮРЭ ЕХЭТЭЙ

Хоёр жэлэй саада тээ Сэлэнгын совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй үүсхэлээр эндэхи механизаторнууд ороохото ургамалнуудай, кукурузын, үбһэ хуряалгын үедэ бүхы машина, техникээ бүлэглэн ашаглажа эхилһэн байгаа. Нэгэ поли дээрэ 7—8 комбайн хойно хойноһоо ябажа, ургасаяа суглаа хуряадаг. Хэн нэгэнэй комбайнай ямар нэгэн шалтагаанаар эбдэрһээ һаань, бэшэ нүхэдынь туһалжа, түргэхэнөөр заһабарилаад, ажалдань оруулдаг заншалтай.

Үнгэрһэн жэлнүүдтэ комбайнуудай хэдэн ондоо газарта ажаллахада тэдэнние саг болзортонь заһабарилха, түлишэ болон тоһодолгын зүйлнүүдээр хангалтада бэрхэшээлнүүд ушардаг байгаа. Харин бүлэглэжэ ажаллахадаа бүлэг бүхэндэл заһабарилгын нэгэ мастерской, түлишэ, тоһодолгын зүйлнүүдые зөөхын түлөө нэгэ хүнине томилходо, бүхы ажалаа саг соонь, һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Мүн механизаторнуудые ниитын эдеэ хоолоор хангахада бури һайн болоо. Бүлэг бүхэндэ нэгэ тогоошон томилогдоно ха юм.

Мүнөө жэлэй ургаса хуряалгадашье совхозой механизаторнууд хоёр бүлэг болон хубаараад, эршэмтэйгээр ажаллажа байнад. Иимэ шэнэ ёһоор хүдэлхэдэ, хуряалгын машинанууд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. Энэ ажахын механизаторнуудай дундаһаа комбайнер Бадма-Цырен Нимаев шалгарна. Энэ нүхэрнай зургаадахи жэлээ «талын онгосые» жолоодожо, наһаараа залуушье һаа «хуряалгын баатар» гэжэ нүхэдэйнгөө дунда суутай болонхой.

— Бадма-Цырен Намсараевич найдабаритай хүн даа, — гэжэ совхозой главна агроном Владимир Михайлов омогорхоно.

Эдэмнай дэмы хэлэгдэһэн үгэнүүд бэшэ. Нүхэр Нимаев хадаа июлиин тэн багаар өөрынгөө «СК-3» комбайн һайнаар заһабарилжа, хуряалгада бэлэн болгоо һэн. Ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилээд, мүнөө хүрэтэр совхозойнгоо механизаторнуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Үдэртөө 10 гектарай таряа хадаха даабаритай аад, дундаа зэргээр 15,6 гектарта хүргэнэ. Зарим үдэрнүүдтэ 24—26 гектар хүрэтэр хуряадаг юм. Жэшээлхэдэ, сентябриин 1-һээ 5 болотор гансаараа аяар 78 гектар хуряажа, 828 центнер алтан шара шэниисэ сохиһон.

Ямараар хүдэлхэдөө иимэ һайн дүнгүүдые түйланаб гэһэн асуудал гарана. Энээндэ совхозой механизаторнуудай нэгэдэхи бүлэгэй бригадир Василий Базаров иигэжэ харюусаба:

— Бадма-Цыренэй ажалай «нюуса» бултанда мэдээжэ. Бүхы амжалтань оролдолгын хүсөөр лэ түйлагдана. Хура борооной үедэ, сүлөөгүй сагайнгаа минута бүхэндэ өөрынгөө комбайн заһабарилжа байхыень харахат. Хуряалгын эхилһээр тэрэнэй комбайн нэгэшье час һаатангүй хүдэлөө. Нүхэдтөөшье туһалдаг.

Иигэжэ ажаллаһан хүн арад зондоо хүндэтэй болоншьегүй яаха һэм. Бадма-Цырен Намсараевич хуряалгын эхилһээр 350-яад гектарай ороохото ургамал хуряагаа. Мүнөө тэрэнэй комбайнда улаан тугхан намилзажа, олоной зүрхэ баясуулна. Тиихэдэ совхозой дирекци, партком болон хүдэлмэришэнэй комитедэй зүгһөө хоёр дахин мүнгэн шанда, баяр баясхаланда хүртэһэн юм.

Нүхэр Нимаевай амжалта имагтал тэрэнэй оролдолгын, бүлэглэжэ ажаллаһанай ашаар түйлагдаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Б. ВАНЧИКОВ.

Сэлэн-Дүүмэ.

НАЙДАМТАЙ НҮХЭД

ХЯАГТА. (Телефоноор абтаба). Комбайнуудай ялагар галнууд һүниин тэндэшье соробхилно. Механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ эршэ хүсэеэ бүри шангаар зангидан ажаллана. Намар орой боложо, таряа хуряалгые түргөөр дүүргээгүйдөө тэдэнэй һанаан амарнагүй ха юм.

Полинууд дээгүүр эндэ тэндэ ажаллажа байһан олон агрегадуудай дундаһаа хэнэй һайнаар ажаллажа байһанние даб гээд илгаруулханьшье бэрхэтэй. Бултал зоригоо табидаг гээшэ ааб даа. Теэд тэдэнэй дунда эрхимээр ажалладаг хүнүүд бии. Мүрысөөндэ хододоо шалгаржа ябадаг хоёр хүнэй нэрые нэрлэмээр.

Николай Бухольцев, Николай Михайлов—эдэнэр үнинэй комбайнернууд. Хоюулан нэрээлтэ! Хоюулан нэгэ полидо хүдэлдэг. «СК-3» комбайнуудта хүдэлжэ байхадаа үдэртөө 18—20 гектар алданагүй. Үдэр бүри эды шэнээн гектарай таряа хуряажа байһан хоёр нэрээлтэ магтуулангүй яахаб даа.

Найдамтайгаар заһабарилагдаһан машинанууд дээрэ найдалтай хүнүүд һуухадаа һаадгүйгөөр ажаллана гээшэ. Тэдэнэр нэгэшье часаар агрегадаа һаатуулдаггүй, комбайнуудаа бүтээсэтэйгээр ашаглахын хойноһоо оролдодог.

Иимэл механизаторнууд ажалыемнай урагшань татана. Суглаа ажалладаг нүхэдтөө жэшээ харуулна ха юм. Комбайнернуудай машина, зэмсэгүүдээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг дээрэһээ мүнөө манай колхоз таригдаһан 7700 гектар шэниисынгээ 5 мянга шахуу хуряажа абанхай. Хуряалгын хүдэлмэри дүүрэхэнь ойртожол байна.

А. ФИЛИППОВ,
Хяагтын управлениин «Дружба» колхозой главна агроном.

Москвахаа мэдээсэл

ИНДИИН ПРЕЗИДЕНТ МОСКВАҺАА МОРДОБО

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй уряалаар Советскэ Союзда айлшалһан Индиин Республикын Президент доктор Сарвапалли Радхакришнан сентябриин 19-дэ Москваһаа мордоо.

Хэдэн арбаад мянган москвичууд хани барисаата Индиин толгойлогшын замдаа золтой һайн ябахыень хүсэхын тула хотынгоо үйлсэнүүдтэ гараба.

Индиин болон СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковскэ аэродром дээрэ доктор С. Радхакришнанние СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. И. Микоян, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. И. Воронов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшонор Я. С. Насриддинова, Г. С. Дзоценидзе, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Д. Ф. Устинов, Совет гүрэнэй болон олонниитын бусад ажал ябуулагшад, ажалшадай түлөөлэгшэд үдэшэбэ.

Тэрэшэлэн үдэшэгшэдэй дунда Индиһээ Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Трилоки Н. Кауль, гадаадын дипломадууд, журналистнууд бии байгаа.

Хүндэтэ айлшадай бусалгатай дашарамдуулан хүндэлэлэй харуул жагсаагдан, Индиин болон Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд дуулагдажа, ехэ буугай 21 буудалгаар нацинуудай салют үгтөө.

А. И. Микоян, доктор Сарвапалли Радхакришнан аэродром дээрэ үгэнүүдые хэлээ.

Н. С. Хрущев Кипрэй Республикын правительственна делегацитай уулзаа

Сентябриин 19-дэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Кипрэй Республикын правительственна делегацитай уулзаба. Тус делегациин составта Кипрэй Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрэй уялгые дүүргэгшэ, худалдаа наймаанай ба промышленностиин министр А. Араузос (делегациин толгойлогшо), Кипрэй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын генеральна директор А. Ашиотис, Кипрэй Республикаһаа СССР-тэ байдаг онсо, бүрин эрхэтэ элшэн сайд Л. Георгиадес тэгшэд ороно.

Кипрэй делегациин толгойлогшо А. Араузос Кипрэй Республикын Президент Макариосай өөрынь эльгээһэн бэшэгые Н. С. Хрущевто барюулба. Кипрэй Республикада туһа хүргэһэнэй, дэмжэлгэ үзүүлһэнэйнь түлөө Советскэ правительствада баясхалан тэрээн доторнь хүргэгдэнэ.

Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Советскэ правительствын нэрэдэ хэлэгдэһэн һайн үгэнүүдэй түлөө баясхалан мэдүүлээд, Эхэ оронойнгоо бэеэ даанхай, бүрин сүлөөтэ байдалые хамгаалха хэрэгтээ амжалта түйлахыень Кипрэй Республикын Президентдэ, бүхы киприот арадта дамжуулхыень гуйба.

Кипрэй делегаци Киптэ туһа хүргэлгын асуудалнуудаар һанамжаяа хэлээ.

Кипрэй гуйлта ба хүсэлэнгүүд анхаралтайгаар хаража үзэгдэхэ, тиихэдээ сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлдэнь үнэн сэдьхэлэй туһаламжа киприот арадта үзүүлэгдэхэ байха гэжэ Н. С. Хрущев мэдүүлбэ. Туһа хүргэхэ тодорхой хэмжээнүүдэй талаар Кипрэй делегациин, зохихо советскэ министерствэнүүдэй хоорондо хэлсээн, хөөрэлдөөн хэгдэжэ үргэлжэлхэ байха.

СОВЕТСКО-ИНДИЙСКЭ ХАМТЫН КОММЮНИКЕ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй уряалаар ерэһэн Индиин Республикын Президент д-р Сарвапалли Радхакришнан ба тэрэнние үдэшэжэ ябалсагшад 1964 оной сентябриин 11-һээ 19 хүрэтэр Советскэ Союзда айлшалаа.

Советско-Индийскэ хамтын коммюнике дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: Индиин Президент ба тэрэнние үдэшэжэ ябаһан хүнүүд Москвагай, Советскэ Союзай ондоошье хотонуудай хүдэлмэришэд, эрдэмтэд болон интеллигенциин бусад түлөөлэгшэдтэй уулзаһан, хөөрэлдэһэн байна. Эдэнэр ябаһан лэ газартаа, хаа хаанагүй баяртай, хүндэмүүшээр угтагдажа, агууехэ энэдхэг арад тушаа совет хүнүүдэй хани ёһоор хандадаг халуун мэдэрэлээр угтагдаа.

Индиин Президент Кремль соо болоһон советско-индийскэ хани барисаанай ехэ митингдэ хабаадаа. Энэ митинг советско-индийскэ хани барисаанай тодо һайхан жагсаал болоһо үнгэрөө.

Индиин Президент Советскэ Союзда айлшалха үедөө СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтой хани ёһоной, тодорхой хөөрэлдөөнүүдые хэһэн байна. Тэрэшэлэн СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. И. Микоянтай хөөрэлдөө.

Хани ёһоной, үнэн сэдьхэлэй эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ уласхоорондын элдэб шухала асуудалнуудаар, тэрэшэлэн советско-индийскэ харилсаа, хоёр таладаа ашагтай туһатай холбоо барисаа бэелүүлгын асуудалнуудаар һанал бодолоо зүбшэн хэлсээ.

Дэлхэйн элдэб хубинуудта нютагай шэнжэтэй хёмороонной болобошье, уласхоорондын харилсаануудай талаар шахардуу шанга байдал эб найрамдалай ба демократиин хүсэнүүдэй нүлөөн доро юрэнхы дээрээ һуларһан байна гэжэ хоёр тала ханангяар мэдүүлбэ.

Уласхоорондын арсалдаатай асуудалнуудые амгалан ёһоор хэлсээ хэжэ шиидхэхэ бодото арганууд мүнөө бии гэжэ хоёр тала мэдэрбэ.

Уласхоорондын олохон гол асуудалнуудаар Советскэ Союзай ба Индиин баримталдаг хараа бодолнууд адлишуу байна, тэгшэ эрхэтэй, хоёр таладаа ашагтай туһатай байлгын, территориингоо бүтэн бүрин, сүлөөтэ эрхэтэй байлгые хүндэлһэнэй үндэһөөр советско-индийскэ харилсаанай хүгжэжэ байһан ушар политическэ, социальна ондо ондоо байгууламжатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо политика амжалтатайгаар бэелүүлгын элитэ жэшээ болоно гэжэ хөөрэлдөөнэй үедэ тодороо.

Хоёр талынхид уласхоорондын байдал үндэһөөрнь һайжаруулхын, эб найрамдал бэхижүүлхын тула оролдолго хүсэлэлгэ гаргаха тон шухала байһые ойлгон мэдэрээд, уласхоорондын арсалдаатай асуудалнуудые дары шиидхэхэ, термоядерна дайнай аюул зайсуулха, бата бэхи эб найрамдал хангаха арга мүр бэдэрхэ оролдолго гаргахаар эрид шиидэнхэй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Энээнтэй дашарамдуулан эб найрамдал сахиха, бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ Советскэ правительствын, тэрэнэй толгойлогшо Н. С. Хрущевой хододоо оролдолго хүсэлэлгэ гаргадагые Индиин Президент Индиин правительствын ба арадай үмэнэһөө үндэрөөр сэгнэбэ.

Территориин асуудалаар гүрэнүүдэй хоорондо гараһан арсалдаан эбэй гуримаар шиидхэгдэхэ гэжэ этигэнхэй байһанаа хоёр талынхид элирхэйлэн мэдүүлбэ. Уласхоорондын договор баталжа, гүрэнүүдэй территориин ба хилын талаар арсалдаануудые шиидхэхэдээ хүсэ хэрэглэхэгүй, түүхэтэ ёһоор бүрилдэһэн хилэнүүд тушаа анхаралтайгаар хандаха тухай заааха гэһэн Н. С. Хрущевой 1963 оной декабриин 31-нэй дурадхалые Индиин тала һайшааба.

Политическэ ба социальна ондо ондоо байгууламжатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршолгын политика хадаа һүйдхэл һандаралта термоядерна дайе зайсуулха гансахан хэмжээн болоно гэжэ батаар этигэнхэй байһанаа хоёр тала элирхэйлэн баталба. Ази ба Африкын хүгжэжэ байгаа олонхи оронуудай баримталан бэелүүлдэг, дайн сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй гэһэн политикые дэлхэйн улад зоной улам ехээр мэдэрдэг боложо байһыень хоёр тала һайшаана.

Уласхоорондын бүхы түбэгтэй асуудалнуудые эбэй гуримаар шиидхэхэ, тиигэһэнэй үндэһөөр гүрэнүүдэй хоорондын харилсаае һайжаруулха гэжэ үнэн зүрхэнһөө шармайн оролдохо зуураа, амгалан байдалай аша туһада Германиин асуудалые эбэй гуримаар шиидхэжэ, дэлхэйн хоёрдохи дайнай үлэгдэлнүүдые үндэһөөрнь үгы хэхын тула бүри ехэ хүсэлэл гаргаха шухала байна гэжэ Советскэ Союз ба Инди тоолоно.

Урда-Африканскэ республикын правительствын баримталан бэелүүлдэг расова доромжолгын политикые эрид буруушаагаад, иимэ газаашалан хашадаг политикые хүн түрэлтэндэ харша гэмтэ ябадал гэжэ хоёр тала харана. Эдэнэр Зүүн-Урда Азидахи һаяын ушаралнуудта онсо анхарал хандуулан, энэ райондохи байдалай муудажа байһанда һанаата болоно байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээд, эндэхи асуудалнууд эдэ нютагуудтахи арадуудай аша туһада амгалан аргаар шиидхэгдэхэ бэзэ гэһэн найдалаа элирхэйлэн мэдүүлбэ.

Энхэ тайбан ажаһуухые хүсэдэг, тэрэшэлэн амгалан ёһоор зэргэ оршон байха, сэрэгэй бүлэгүүдтэ нэгэдэхэгүй гэдэг политикые, — мүнөө сагай гүрэн түрын элитэ ехэ ажал яруулагша, Индиин наһа бараһан премьер-министр Джавахарлал Неругэй угаа ехэ оролдолго хүсэлэлгэ гаргаһан политикые баримталан бэелүүлхэ гэһэн энэдхэг арадай эрмэлзэлгые үндэрөөр сэгнэдэг байһанаа совет тала элирхэйлэн мэдүүлбэ. Индиин шэнэ правительствын Джавахарлал Неругэй политикые, сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй, Советскэ Союзтай, эб найрамдал хүсэдэг бусад оронуудтай хани барисаатай байха гэдэг политикые баримталан бэелүүлжэ үргэлжэлһөөр байһыень совет тала һайшаана.

Индиин ба Советскэ Союзай хоорондо экономикын, соёл культурын, эрдэм ба техникын талаар хани ёһоной, олон тоото харилсаа холбооной хэлбэринэгүйгөөр хүгжөөгдэн, эдэ хоёр ороной арадуудта, эб найрамдал бэхижүүлгын хэрэгтэ ехэ аша туһа хүргэжэ байһыень хоёр тала баяртайгаар тэмдэглэбэ.

Шэнэ Индиин национальна экономикые хүгжөөхэ, барилга хэхэ хэрэгтэ Советскэ Союзтай харилсаа холбоон ехэ удха шанартай байһыень Индиин Президент онсолон тэмдэглэбэ. Совет тала советско-индийскэ харилсаа холбоое үргэлжэлүүлхэ, хүгжөөхэ хүсэлэнгөө мэдүүлээд, Бокародохи металлургическа заводой барилгада туһа хүргэхөөр бэлэн байһанаа лаблан баталба.

Гүрэнэй ба ниитын ажал ябуулагшадай уулзалга, хоорондын харилсаанууд Индиин ба Советскэ Союзай хоорондохи хани харилсаае хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай гэжэ хоёр тала дахинаа тэмдэглэбэ. Индиин премьер-министр Л. Б. Шастриин айлшалжа ерэхые ехэтэ һонирхон хүлеэжэ байһан тухайдаа совет тала мэдүүлээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. И. Микоянай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой манай орондо айлшалжа ерэлгые Индиин правительство болон арад зон ехэтэ һайшааха байха гэжэ Индиин Президент мэдүүлээ. А. И. Микоян, Н. С. Хрущев уряалыень зүбшөөн абаад, зохисотой сагта Инди ошохоор найдуулба. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЗҮБ ЗАМ ДЭЭРЭ

Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 7-дохи управлени үнгэрһэн жэлдэ хангалтагүйгөөр хүдэлжэ гараһан. Барилгын түсэб һараһаа һарада дүүргэгдэдэггүй, шанарынь муу, үнэ сэнгынь ехэ болодог һэн. Тиигэжэ управлени бүхыдөө жэлэй дүнгөөр ехэхэн хохидолдо ороһон байгаа.

Саашадаа иимэ эрхэ байдалтай эбсэжэ болохо гү, хайшан гэжэ ажал хүдэлмэреэ эмхидхэбэл, дутуу дундануудаа усадхажа болохоб — эдэ бүгэдэн тухай январь һарада болоһон партийна суглаан дээрэ «Барилгын шанар һайжаруулха, үнэ сэнгынь хямдаруулха тушаа партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэхэ зуураа, эндэхи коммунистнууд һайса хөөрэлдэһэн, шухала хэмжээнүүдые хараалһан байна.

Тэрэ сагһаа хойшо 9 һара үнгэрэнтэжэ байна. Энэмнай барилгын организациин ажабайдалда тиимэшье ехэ хугасаа бэшэ. Гэбэшье энэ үе соо барилга- хабсаралгын долоодохи управленидэ хараа байса хубилалтанууд болоо гэхэдэ алдуу болохогүй.

Хэлэһэнээ лаблажа, даб дээрэ хэдэн тоо, баримтануудые харуулая. Өөрын хүсөөр барилга хэхэ түсэб нёдондо жэлэй нэгэдэхи кварталда 74,5 процент, 2-дохи кварталда 40 процент, август һарада 100 процент дүүргэгдэһэн байбал, энэнь байгша оной нэгэдэхи кварталда —86 процент, 2-дохи кварталда—114 процент, августда—119 процент болоо. Тиихэдээ барилгын хүдэлмэриин бүхы хэмжээн нёдондонойхиһоо 2-дахин шахуу нэмэһэн байгаа.

Үнгэрһэн жэлэй 8 һарын дүнгөөр тус управлени 65,5 мянган түхэригэй хохидолдо ороод байбал, мүнөө 10 мянга шахуу түхэригэй сэбэр олзотой. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулжа харабал, элитэ хубилалтанууд болоо бэшэ гү?

Эдэ хубилалтануудай үндэһэ һуурინь гэхэ гү, али гол шалтагаануудынь юун болоноб? Нэн түрүүндэ барилгын талмайнуудта ажал үйлэдбэри нэгэ бага ондоохоноор эмхидхэгдэдэг болоо. Урдань барилгашад мэргэжэлээрээ илгаржа, багахан тусхай бригада, звенонууд боложо, барилгын олон газарнуудаар таража хүдэлдэг байгаа. Энэ ушарта тэдэнние барилгын механизм, материалнуудаар таһалгаряагүй хангахань бэрхэтэй, энээн дээрэһээ үнэтэ сагаа миин зогсожо гээхэ ушар олон үзэгдэдэг бэлэй.

Барилгын томодхогдоһон комплексно, ажахын тоосоондо ороһон бригадануудые эмхидхэхэ гэжэ тэрэ партийна суглаан дээрэ шиидхэгдэһэн байгаа. Энээнии тиимэ шэнэ шиидхэбэри гэжэ хэлэхын аргагүй. Нүхэр Бардаковой хүтэлбэрилдэг ажахын тоосоондо ороһон бригада бага зэргэ дүршэлтэй боложо, барилгашадай хүдэлмэри иигэжэ эмхидхэхэдэ булюу һайн байһыень гэршэлжэ үгэһэн байгаа. Тиэд гансахан лэ бригада байгаа бшуу.

Партийна суглаанай шиидхэбэри дүүргэлтэ болгогдон, февраль һарада коммунистнууд М. И. Бакушев, А. Г. Зубков гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд томодхогдожо, ажахын тоосоондо оруулагдаба. Удаань ноохо угаадаг фабрикын хоёрдохи ээлжээнэй барилга дээрэ ажалладаг нүхэр Доровскиин, мүн Фоломеевэй бригаданууд ажахын тоосоондо оробо. Мүнөө тус управлениин 7 бригада ажахын тоосоогоор ажаллажа байнхай.

Томодхогдоһон, ажахын тоосоондо ороһон барилгын комплексно бригадануудай хүдэлмэри хайшан гэжэ эмхидхэгдэнэб? Бригада бүхэндэ дундa зэргээр 30—45 хүн ажаллана. Олонхинь барилгашанай хоёр-гурбан мэргэжэлтэйнүүд, бэе бэеэ һэлгэлсэн, бэе бэедээ туһалалсан хүдэлжэ шададаг. Бригадир өөрөө барилгын материалнуудые тушаажа абаад, тэрэнэй гаргашые бүридхэжэ тоосоно. Даажа абаһан хүдэлмэреэ түргөөр, һайн шанартайгаар бүтээхэ, материалнуудаа гамтайгаар гаргашалжа, алмаха бүхы аргатай болонхой. Томо комплексно бригадада элдэб машина, механизмуудшье хүсэдөөр ашаглагдана.

Түрүүшын үрэ дүн гэбэл, эдэ бригаданууд 6 һарын туршада 3.401 түхэригэй барилгын материалнуудые, 86 мянга гаран түхэригэй суглуулагдамал түмэр-бетон зүйлнүүдые алмажа шадаа. Хэһэнээ дахин шэнэлжэ хэхэ ушар огто усадхагдаа. Ажалай бүтээсын талаар абажа харабал, эдэ бригадануудта эгээл ехэ болонхой. Жэшээлхэдэ, нүхэр Фоломеевэй бригада һүүлэй һаранuудта түсэбөө 45—70 процентээр үлүүлнэ.

Партийна организаци ажахын тоосоото бригадануудые байгуулаад лэ хизаарлаагүй, тэдэнэй ажал хэрэгээр һонирхожо, хэрэгтэй болоходонь туһалжа байдаг. Барилгын талмайнуудта ажал эмхидхэхэ хэрэгтэ мастер, бригадирнуудай үүргэ дээшэлүүлхэ тухай асуудал март һарада тусгаар зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Прораб, мастер, бригадирнууд хоорондоо холбоо барисаа багатайтаар ажалладаг байһан. Тиигэжэ ажахын тоосондо ороһон бригадануудай хүдэлмэридэ заримдаа һаад тойбо ушаруулагдана гэхэ мэтэ шанга шүүмжэлэл гараһан байгаа. Июнь һарада үнгэрһэн партийна суглаан дээрэ коммунистнуудай түрүү үүргэ тухай ехэ хөөрэлдөөн болоо, шухала хэмжээнүүд хараалагдаа бэлэй.

7-дохи СМУ-гай партийна организаци барилга дээрэхи партийна организацинуудай дунда томохониинь болоно гэжэ эндэ тэмдэглэлтэй. Хамта 70 гаран коммунистнууд тоологдоно. Тэдэнэй 50-яад хүдэлмэришэд, арбаад инженер, технигүүдынь сэхэ барилгын талмайнуудаар хүдэлмэрилнэ. Барилгын участок бүхэндэ партийна бүлэгүүд байгуулагданхай, бригада бүхэндэ коммунистнууд ажаллана. 1-дэхи,2-дохи участогуудай партийна бүлэгүүд (партгруппоргнуудынь П. Я. Сидоров, В. П. Туликов) эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын ехэхэн хүдэлмэри барилгашадай дунда ябуулна. Бригада, мастерска болон барилгын участогуудаар недели бүридэ политинформаци үнгэргэхэ гээшэ ёһо заншал боложо байна. Энэ хэрэгтэ управлениин хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд болон технигүүд, партийна бюрогой гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Управлениин партийна организаци (секретариинь нүхэр Гомбоев Д. Д.), ажахын хүтэлбэрилэгшэд эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулхынгаа хажуугаар экономическа ажалда анхаралаа табижа, тэрэнние шадамараар эрхилнэ. Байгша ондо байгуулагдаһан экономическа шэнжэлэлэй, техническэ нормо табиха ниитын бюронуудые коммунистнууд хүтэлбэрилдэг. Тэдэнэй хүдэлмэридэ коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд олоор хабаадуулагдана, барилгын шухала болоһон асуудалнуудые шиидхэлсэнэ.

Коммунист Иосиф Имеевэй хүтэлбэрилдэг техническэ нормо табилсаха ниитын бюрогой хүдэлмэри эндэ тобшохоноор харуулая. 1-дэхи кварталай дүнгөөр барилгын 1-дэхи участогта салин хүлһэнэй ургалта ажалай бүтээсын ургалтаһаа түрүүлжэ ябаба. Энэ хадаа социалис ёһоор ажахые эрхилхэ гуримда огто таарахагүй бшуу. Бюрогой гэшүүдэй шалгажа үзэхэдэ, тус участогта хамһабариин хүдэлмэри хэмгүй ехээр хэгдэдэг, машина, механизмууд хүсэдөөр ашаглагдадаггүй, ажалай эмхидхэл муу гэжэ элирүүлэгдэжэ, тусхай хэмжээнүүд абтаһан байна.

Һүүлээрнь нүхэр Зубковой хүтэлбэрилдэг комплексно, ажахын тоосоото бригадада ажалай сагай үлүүсэ ехээр гаргашалагдадаг ушар шалгажа, бюрогой дурадхалаар профсоюзай хиналтын пост байгуулагдажа, управлениин хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ прораб Касьяновай саашанхи ажал тухай асуудал табигдаа һэн. Ниитын бюрогой оруулһан дурадхалнуудаар партийна организациин, управлениин хүтэлбэрилэгшэдэй тодорхой хэмжээнүүдые абажа байдагынь һайшаалтай.

Ондоо үшөө нэгэ жэшээ харуулая. Ажахын тоосоондо ороһон томо бригадануудые байгуулхада, барилгашадай ажал аккордно, аккордно-премиальна гуримаар түлэхэ үргэн арга олгогдоно. Партийна организациин дурадхалаар ниитын бюро энэ асуудал богонихон сагта 2 дахин хаража үзөө, энээгээр ниитын харалга эмхидхээ. Түлөөһэнэй шэнэ гуримда оролгые түргэдхэхын, хүнгэдхэхын тула олон жэжэ хүдэлмэри хамтадхаһан тусхай калькуляци табигдаа юм. Мүнөө 164 иимэ калькуляци хэрэглэгдэнэ. Энээгээр байгша оной 8 һарын туршада бүхы салин хүлһэнэй 54 процентнь түлэгдэһэн байна. Аккордно гуримай үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоһониие үшөө юун гэршэлнэб гэбэл, байгша оной 1-дэхи кварталда бүхы управленидэ түлэгдэһэн салин хүлһэнэй 33,5 процентнь шэнэ гуримаар түлэгдэһэн байбал, июль һарада 65 процент болоо. 2 дахин дээшэлээ бшуу. Тэрэшэлэн шан түлэлгэшье ехэ болоһон байна.

Партийна организациин үүсхэл оролдолгын ашаар байгуулагдаһан томодхогдоһон, ажахын тоосоото бригаданууд, ажалай түлөөһэнэй шэнэ гуримда орожо эхилһэн ушар гансахан барилгашадай хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ арга олгоо бэшэ, мүн барилгашадые материальна талаарнь ехээр урмашуулна ха юм.

Эндэ управлениин начальник коммунист В. М. Матвеевэй хүтэлбэрилдэг экономическа шэнжэлэлэй ниитын бюрогой хүдэлмэри дээрэ то... жо болохо байгаа. Бюрогой гэ... барилгын механизмуудай ашагл... гые шэнжэлһэн, участогуудаар с... хэ бүриин рапорт, бригадануу... үдэр бүри хэгдэһэн ажалай. түй... даһан ажалай бүтээсын, салин х... һэнэй, барилгын материалнуу... гаргашын бүридхэл эмхидхэжэ ... тэрүүлээ. Һара бүридэ барил... участогуудай хүдэлмэриин дүн ... сологдожо, үргэн ниитэ зоной хаб... жалгатайгаар зүбшэн хэлсэгдэдэг ... лонхой.

Барилга-хабсаралгын 7-дохи ... равлениин партийна организаци ... рилгын шухала асуудалнуудые ши... хэлгэдэ хам оролсодог боложо бай... Коммунистнуудаа үйлэдбэриин у... ток, бригадануудаар зүбөөр ху... рилжа табиһанай, эмхидхэлэй бо... ойлгууламжын хүдэлмэри тодор... шэнжэтэй болгоһоной ашаар тус п... тийна организаци управлениин ... ажал хэрэгтэ бодотоор нүлөөлхэ ... зам дээрэ гараа.

Эдэ бүгэдэнь түрүүшын алхам ... лоно. Түйлаһанаараа хизаарлан... саашадааншье хүдэлмэриингөө о... арга бүри һайжаруулжа, барил... экономикын асуудалнуудта анх... лаа ходоодоо табижа байха гээшэ п... тийна организациин шухала зор... болоно.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ,
манай корр.

НАМАРАЙ ҮЕДЭ ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХА АРГА БИИ

БЭЛШЭЭРИИН ҺАЙНДА

БАРГАЖАН (телефоноор абтаба). Эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад, малшад энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ оролдосотойгоор ажаллажа, һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай. Ахалагша һаалишан Бальжима Батуевагай даадаг гүүртын малшад колхоз соогоо эрхимлэжэ ябана. Гүүртын малшад колхозой правлениин, парткомой дамжуулгын Улаан туг алдантүйгөөр барина.

Үнгэрһэн 8 һарын дүнгөөршье Улаан туг тэдэндэ үлөөгдөө. Һаяхан — сентябриин 5-да—гүүртынхид һү һааха жэлэйнгээ даабари дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ. Ахалагша һаалишан өөрөө бусадта ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Бальжима Батуева жэлэй туршада 175 центнер һү һааха байбал, мүнөө 198 центнер һаанхай.

Комсомол басатан Цыпилма Доржиевагай гүүртын малшад баһал һү һааха жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэнхэй. Эдэнэр гүүртынгээ үнеэн бүриһөө 1045 килограмм һү абанхай.

Һү һааха жэлэйнгээ даабари бэелүүлһэн һаалишад үдэр бүри олошорно. Санжидма Баяраева жэлэйнгээ даабари 8 центнерээр үлүүлэнхэй.

Эдэнэрһээ Анна Цыденовагайшье гүүртынхид гээгдэнэгүй. Һаял эдэнэр жэлэйнгээ түсэб түгэсхэбэ.

Һаалишад, малшадай эршэмтэйгээр ажаллаһанай ашаар тус колхоз гүрэндэ һү худалдаха гурбан кварталай түсэб һара урид дүүргэбэ.

Хэрбээ нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл, мүнөө жэл дүшөөд процент ехэ һү гүрэндөө худалдаад байна.

Иимэ амжалта яагаад түйлагдааб гэхэдэ, колхозой нравлени, партком һаалишадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, ажалыень зүбөөр эмхидхэжэ шадаа. Мүн үнеэд оролдосотойгоор адуулагдана. Бэлшээринь ходо һэлгэгдэжэ, хээрын ногооной шэмэ багатай болоходо, хуряагдаһан сабшаланда оруулаад, хожомынь кукурузын узуурта, тарялан дээгүүр бэлшээнэ.

М. ЯКОВЛЕВ.

Дүрбэн бэрхэшүүлэй гараар

Зундаа бэлшээридэ һайнаар адуулагдаһан үнеэд намар боложо, хүйтэнэй орожо байхадашье һүеэ хожороодоггүй. Мүнөө үедэ Хэжэнгын совхозой һаалишад зунайхиһаа дутуугүй һү һаана.

Һү һаалиин элбэгээр абтадаг дээрэһээ эндэхид 9 һарын туршада 12470 центнер һү тушааха уялгатай байгаад, тэрэнээ 20 үдэрөөр уридшалан бэелүүлээ гэхэ гү, али сентябриин эхеэр дүүргээ һэн. Тэрээнһээ хойшо үшөө 600 шахуу центнер һүн гүрэндэ тушаагдаба.

Эндэ ажалдаа маргаалтай хүнүүд олон юм. Совхозой түрүү һаалишад Пелагея Цырендылыкова, Юмжит Дамбаева, Инна Жигжитова, Евгения Санданова гэгшэд мүрысөөндэ эрхимлэнэ. Үнгэрһэн үе соо үнеэн бүриһөө 1543 —1939 килограмм һү һаагаа.

Эдэ дүрбэн бэрхэшүүлэй гараар 8 һара соо хамта 1000 центнер һүн һаагдаһан байха юм.

К. ЖАЛСАРАЕВ.

Спартак Торсогоев дүрбэдэхи жэлээ мартенэй пэшэнгэй х... жууда ажаллажа байна. Мүнөө ажалайнгаа хажуугаар металлу... гическа институтда ороод һуралсажа эхилээ.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

Октябриин урдахи вахтада жагсаад, Саяанай совхозой һаалишад III кварталай һү гүрэндэ тушааха түсэбөө сентябриин 14-дэ дүүргэбэ. Зураг дээрэ: тус совхозой хоёрдохи отделениин түрүү һаалишад Ханда Топхаева, Тамара Цыденова, Антонина Топхаева, Галина Галтаева, Светлана Осорова, Ханда Ягшеева, Долгор Дармаева, Дулма Лопсонова гэгшэд.

Д. БАЛДУЕВАЙ фото.

Үбэлжөөнүүдтнай БЭЛЭН ГҮ?

УДАНГҮЙ ҮБЭЛЭЙ ЕРЭХЭДЭ...

Һалхи шуурган, саһа бордоһоор шэдэлһэн үбэл-айлшанай орожо ерэхэдэ, малшадайнгаа байра байдал, мүн малайшье хашаа хорёо түхеэрээгүй байгаа һаа, юун бузар гээшэб! Үбэлжэлгэдэ үшөө зун байхаһаа хойшо бэлдэ гэһэн үгэ яаһан эндэ сэхэ хамаатайб!

Мүнөө үедэ манай колхоз малайнгаа тэжээл бэлэдхэлгые дүүргэжэ байна. 19 мянган центнер тухай үбһэн сабшагдаад, һүрилэгдөө. Тиибэшье шэмэтэ тэжээлэй хажуугаар һайн байра байдал заатагүй хэрэгтэй бэшэ аал? Зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд бидэн тушаа иигэжэ хэлэхээ һэдэдэг: «Захааминдаа таряа талха ехээр тариха бэшэт даа, гансал малаа хараад һууха ха даа, юу ядаха һэмтэ. Малай байра байдал гээшые дарагар болгохо зон аабзат?» Нэгэн талаараа тэдэнэр зүбшье хэлэнэ гэжэ һанамаар. Үнэндөө миин һуугданагүй. Колхоз доторхи эбэртэ бодо малаа тоолоболнай, аяар 4955 толгой байха, ажаллаха хүнүүднай оройдоо 297. Хүн зоноор үсөөмди гэжэ гомдоно, гутана бэшэбди, зүгөөр биднние томо томо ажахынуудтай жэшэхэдэ, ехэхэн алдуу болохо. Тарган мяха гүрэндөө тушааха, үнэгүйхэн мяхаар хүн зоноо хангаха гэжэ үдэр бүхэндэ хэлсэнэ шахуубди. Энэнэйл түлөө манай колхоз тэмсэнэ бэшэ аал?

Аяар 130 хүмнай мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Иихэдээ гол һалбаримнай — мал ажал гээшэ ааб даа. Малшадта анхаралнай ехэ. Тиимэһээ үшөө дулаан байхаһаа хойшо тэдэнэй ажаһуудал, байра байдалаар һонирхожо эхилнэбди.

Орой хамтадаа колхоздомнай 28 гүүртэ бии. Гүүртэ бүхэн шахуу өөрын нэгэ багахан тосхон гээшэл. Тэндэ улаан булан, малшадай гэр, бани, малай дал, хашаа байха. Тэдэние жэл бүхэндэ заһабарилтай, дулаалалтай болоно ха юм. Ямар малшан хүйтэн байрада байгаад, үхэр малаа һайн хаража шадаба гээшэб? Үшөө тиихэдэ манай гүүртэнүүд колхозой түбһөө айхабтар холо, тунга һайн бэлшээритэй газарнуудта һууринжанхай юм. Жэшээлхэдэ, Һонгино гэжэ газар колхозой түбһөө аяар 50—60 модоной газарта байдаг.

Холын гүүртэ, отарануудта байрын 6 шэнэ гэр баригдаа. ■ *Гүүртэ бүхэндэ бани бариха зорилго табигдаа.* ■ **Малай байранууд бултадаа заһагдажа, шэнээр түхеэрэгдэжэ дүүрэнтэхэ болоо.**

Малшадайнгаа байра байдал заһаха, дулаалха талаар манай колхоз юу хэжэ байнаб? Аяар 28 гүүртын байра байдал заһабарилха, дулаалха гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ. Мүнөө 2-дохи бригадын бригадир Даша-Дондок Янжаповай хүтэлбэри доро 10 хүнһөө бүридэһэн бригада малшадай гэр байра заһабарилжа, дулаалжа эхилээ. Жэшээлхэдэ, Адаг гэжэ газарта 100 гаран һарлагай гүүртын байра байдал шэнээр түхеэрэгдэжэ байна. Тэндэ 2 гэр табигдаад, малай дал хашаа баригдажа байнхай.

Манайда иимэ нэгэ гурим бии. Малшан бүхэн зуһаланда гарахынгаа урда тээ үбэлэйнгөө түлөө бэлдэжэрхидэг заншалтай. Энээндэнь колхозшье туһалдаг ааб даа.

Хоёр — гурбан хүн нэгэ гүүртэ даажа абана. Тэндээ гэр байрада заһабари хэнэ. Үгышье һаа, малшад өөһэдынгөө хүсөөр гэр байраа дулаалжа урдинэ. Мүнөө үедэ арба гаран гүүртэнүүдэй байра байдал, малшадай гэрнүүд һайнаар заһабарилагдажа, үбэлдэ бэлэн болонхой. Малшадай гэрнүүдэй пеэшэнүүдэй заһабарида гэжэ 5 мянга гаран хирпиисэ бэлдэгдэнхэй, хэдэн тонно избёосхо галдагданхай, арба гаран хайрсаг шэл гэрнүүдэй сонходо хэгдэхээр асарагданхай.

Гүүртэ бүхэндэ бани! Энээнэй түлөө хаанашье хөөрэлдөөн болодог. Мүнөө манай 4 гүүртэнүүдтэ бани бии. Тудхалтын, Оронгодойн. Урда голой, Хабарзаанай гүүртэнүүдтэ халуухан банинууд мүнөө түлигдэдэг һаа, хойто жэлдэ үшөө 3—4 газарта бани баригдахаар хараалагдана.

Һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхоз малшадтаа гэжэ хори гаран шэнэ гэрнүүдые барижа үгэһэн. Харин байгша оной туршада 6 шэнэ гэр баригдажа, малшадта үгтөө. Ерэхэ жэлдэ энээнһээ үсөөн бэшэ гэрнүүдые бариха түсэбтэйбди.

Хэдэн һарын туршада хүн зоной байгаагүй гэрнүүдтэ ехэхэншье заһабари хэрэгшьегүй һаа, энэ тэрэ жэжэ бужа юумэн барагдахагүй. Гэр сагаадаха, сонхо юугынь шэллэхэ, үүдэ үрхыень дулаалха. Теэд манай малшад эдэ бүгэдэеэ өөһэдынгөө хүсөөр хэжэ, ехэхэн алмалта хэдэг. Трактор, машинын хэрэгтэй болоо һаа, колхоз дары тэдээндэ эльгэдэг байха.

Тудхалтын һү һаалиин гүүртэдэхи байра байдал ямар байнаб? Гүүртые даагша Жугдур Цыденов, тэндэхи 5 һаалишад хоёр гэрнүүдээ хэнэйшье туһаламжагүйгөөр дулаалжархинхай, сагаадаанхай байха юм. Харин малайнь байрын заһалгада бидэ хоёр — гурбан хүние нэмэжэ, ойдо модо отолуулха, тэрэние шэрэжэ асарха ажал эмхидхэнэбди.

Мал харахадамнай үбһэ тэжээл хүрэхэ гэжэ һанагдана. 250 һарлаг үнеэднай ехэнхидээ бэлшээхэ, 74 хайнаг үнеэдшье үбһэ эди... хэл юм бээзэ. Теэд дулаан бай... рагүй һаа, тэдэние харууһалж... элэд яаха гээшэб даа? Тиимэһээ октябриин 15 болотор бүхы эн... хүдэлмэрине дүүргэхэ һанаа... бии.

Ажаһуудалай түбхинэмэ ба... байхада ажал хэрэгшье урагш... тай байдаг. Коммунис ажала... ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэһэ... 6 малшан манайда бии. Тэдэмн... үнэгүй мяха гүрэндэ худалда... хэрэгтэ бүхы арга шадалаара... оролдоно гээшэ ха. Мүн... гүрэндэ мяха худалдаха ... һарынгаа түсэб дүүргэжэ, 290... центнер мяха энэ жэлдэ тушаа... һаа, 2307 центнерые мүнөө ту... шаагаад байнабди.

Малай гүүртэ бүхэн дээрэ ра... диоприёмник тодхоотой. Тэдээн... дэ питани олоор худалдажа абан... хайбди. Гүүртэнүүдтэхи 5 улаа... булан, 1 культстанда гэжэ бүхы... түхеэрэлгэ бэлдэгдэнхэй: радио... приемник, шатар, домино, даа...

Үбэлжэлгын эхилхэдэншье юу... хүхинэхэнь бээзэ. Улаан булан... гуудта үдэшэ орой болотор га... залирхагүй, хүхюун дуунуу... замхахагүй. Харин үдэртөө саһа... та һарьдагуудай хормойгоо... һарлаг, хайнаг, нютагайшье үү... тэрэй малнууд таража бэлшээ... Гүүртэ бүхэн өөрынгөө малалт... газар дайдадаа эзэн ха юм. Эн... дэнь газетэ, журнал асарагдах... наймаалагшагүй 2 киоск хүдэлхэ... радиоприёмник тодхоотой.

Удангүй үбэл айлшалжа ерээд... хэр бэлдэһыемнай шалгаал орхи... хо даа. Юундэшьеб найдаад хоо... һоор лэ һуужа бү байя. Малш... дай байра байдал — үдэр бүри... анхаралдамнай.

В. ХАРТАЕВ,
Захааминай «Баянгал» колхозой түрүүлэгшэ.

ОКЕАН ДАЛАЙН БАЯЛИГЫЕ ХЭРЭГЛЭХЭ

Александр ИШКОВ,
СССР-эй загаһанай ажахын талаар Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ

Минии эндэ хэлэхээ һанаашые хараагүй хүн үнэншэхэшьегүйдөө болохо. Захагүй үргэн, нюдэ алдама далай дээрэ загаһа баридаг флотили байрланхай. Ондоогоор хэлэхэдэ, уһан дээрэ хөөрөөд байһан город: һүниндөө мянга түмэн электроламнын ялараан, бага, ехэшье суднанууд энэ һонин городой «үйлсэнүүдээр» иишэ тиишээ һүндэлжэ байха...

Загаһа барилга гээшэ эртэ урда сагһаа хойшо хүнэй ажал ябуулгын гол аргануудай нэгэн байһаншье һаа, энэ һалбари һүүлэй жэлнүүдэйхидэл адли иимэ ехээр хэзээдэшье хүгжөөгүй юм. Хүнэй эдеэ хоолдо загаһан бүри ехээр хэрэглэгдэдэг боложо байна.

Мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ жэл бүри 45 миллион тонно шахуу элдэб загаһан, мүн далайн элдэб ургамалнууд суглуулагдана. Океан далайһаа баригдадаг загаһанай хэмжээе жэл бүри адагай захын 60—70 миллион тоннодо хүргэхэ арга боломжын бии байһые наукаар тодорхойлогдоно. Энэ ушарта эдеэ хоолдо хэрэглэгдэдэг далайн элдэб ургамал ба бусад зүйлнүүд хараада үшөө абтанагүй. Мүнөө үнгэргэгдэжэ байһан научна шэнжэлгын ашаар океан далайн барагдашагүй ехэ баялиг ойрын жэлнүүдтэ тодорхойлогдохо байна.

СССР-эй загаһанай промышленностиин суднанууд мүнөө үедэ дэлхэйн бүхы океануудта агнуури хэнэ. Океан далайн загаһа барилгые манай орон һаянайл эхилһэншье һаа, үнгэрһэн жэлдэ тэндэһээ 4,6 миллион тонно загаһа баряа.

Үшөө Совет засагай түрүүшын жэлнүүдтэ В. И. Ленин гадаада далайһаа загаһа барилгые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг байһан гээшэ. Ильичэй үүсхэл болон дэмжэлгээр оронноймнай хойто зүгэй далайнуудта загаһа барилга хүгжөөгдэжэ, загаһанай ажахын научно-шэнжэлгын институт байгуулагдаһан юм. Бури һүүлдэ оронноймнай Алас Дурна зүгтэ загаһанай промышленностиин индустриальна бааза байгуулагдаһан бэлэй. Тэндэ кит загаһа баридаг «Алеут» гэжэ флотили, крабуудые баридаг флотили, тралова флот бии болгогдоо.

Түрүүшын табан жэлнүүдэй үедэ загаһа барилгын суднануудые бүтээлгэ ба тэдэние харин гүрэнүүдһээ худалдан абаха, загаһанай промышленностиин порт болон заводуудые, мүн судна заһабарилха предприятинуудые бариха хэрэгтэ горитойхон мүнгэн зөөри гаргашалагдаһан байна. Иигэжэ тус промышленностиин флодой олошорхо бүри гүрэнэймнай загаһа барилгын хэмжээн дээшэлһэн, мүн загаһанай мяхаар хэгдэһэн эдеэ хоолой зүйлнүүд олошорһон гээшэ.

Мүнөө совет оронноймнай загаһа барилгын флодто өөрөө ябадаг 18 мянган судна тоологдоно. Тэрэ тоодо мүнөөнэй техникын шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан, ехэ гэгшын холодильнигуудтай траулернууд, рефрижераторнууд, тамаралгада ябаад загаһа болбосоруулдаг үйлэдбэритэй ехэ баазанууд байгуулагданхай.

Оронноймнай гансахан хойто зүгэй далайнуудай флот Франци Итали хоёройхиһоо һураггүй ехэ хэмжээнэй загаһа Мурманскда асардаг байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ гадаада далайһаа баригдаһан загаһа тушаан абаха шэнэ, ехэ хэмжээтэй баазанууд Балтиин далайн эрьеэр олошоруулагдаба. Загаһанай промышленностиин шэнэ центр Калининградта байгуулагдаа. Калининградай загаһашад 1950 ондо 390 мянган центнер загаһа бариһан байгаа һаа, мүнөө жэл 5 миллион центнерһээ дээшэ загаһа барихань. Загаһашадай ажаһуудаг энэ городто корабль баридаг инженер, механик, технологуудые һурган гаргадаг институт, загаһанай промышленностиин талаар научно-шэнжэлгын институт, проектно-конструкторска институт, уһан замай училищи хүдэлдэг болонхой.

Тэрэшэлэн Латвиин, Эстониин, Литвагай республикануудта загаһанай промышленность шууд түргөөр хүгжөөгдэнэ. Буржуазна правительствануудтай байха үедөө Эстони, Латви, Литва гурбан хамта дээрээ жэл соо 300 мянган центнерһээ дээшэ бэшэ загаһа баридаг байһан. 1950 ондо эдэ гурбан республикануудай баридаг загаһанай хэмжээн хоёр дахин дээшэлһэн, 1963 ондо — 5.250 мянган центнертэ хүргэгдэһэн байна.

Оронноймнай Алас Дурна зүгтэ загаһа барилга, кит болон далайн бусад ан барилга айхабтар ехээр хүгжөөгдэжэ, жэлдээ 15 миллион центнерһээ дээшэлээ. Мүн Украинын загаһанай промышленность бага бэшээр хүгжөөгдэжэ, жэлдээ 6 миллион центнертэ хүргэгдөө.

Океан далай дээрэ удаан саг соо тамаралгада ябахын тула матросуудые ажаһуудалай һайн байдалаар хангаха хэрэгтэй. Тиимэһээ манай суднанууд ямаршье һалхи шуурганиие тэсэжэ шадаха, аяар 7—8 баал долгитойдо загаһа бариха хүдэлмэреэ таһалдуулдаггүй байна.

Загаһа баридаг суднанууд олзоёо транспортна суднануудта дамжуулан үгэдэг юм. Тэндэ бүхы загаһа болбосоруулдаг (дабһалдаг, консервэ болгодог) ехэ предприятинууд үдэр, һүнигүй хүдэлжэ байдаг. Загаһашад хоёр хоёроороо тон зохидхон комнатонууд соо байдаг. Тэдэнэр медицинскэ туһаламжаар гүйсэд хангагданхай.

Байгша ондо оронноймнай загаһашад 50 миллион центнер загаһа бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байна. Энэ зорилгынь дүүргэгдэхэ байһан найдамтай. Океан далай дээрэ олзоборилго хэжэ байһан суднануудай бариһан загаһые дары болбосоруулха (хүргэхэ, филе, консервэ болгохо) техническэ арга боломжо бии. Тус үйлэдбэриин ажал ехэтэй хүдэлмэри гүйсэд оньһожоруулагдаһан, ехэ хэмжүүртэй холодильнигууд хэрэглэгдэнэ.

Баригдаһан бүхы загаһые тэндэнь бэлэн продукци болгоод асарха арга боломжын бии болоһон хойно загаһанай промышленностиин флодые ехэ хэмжээтэй рефрижераторнууд, консервнэ фабрикатай ехэ суднануудаар хангаха зорилго табигдана. Хүсэ ехэтэ энэ техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа шадаха мэргэжэлтэд манда гүйсэд бии. Далайн ехэ корабльнуудай бүхы капитануудай гурбанай хоёр хуби дээдэ эрдэмтэйнүүд болонхой.

Манай орондо жэл бүхэндэ дээдэ һургуули дүүргэһэн хоёр мянга шахуу инженер, хэдэн олон технигүүд загаһанай промышленностьда эльгээгдэнэ. Гадна тус промышленностиин 12 мянган хүн уһан замай училищи ба техникумүүдтэ һуралсана.

Холын далайда ажалладаг манай загаһашад, мэргэжэлтэд түрүү дүй дүршэл хэрэглэжэ, ажалайнгаа бүтээсые ехээр дээшэлүүлнэ. Жэшээнь, электрын гал, искусственна элдэб абяа хэрэглэн, загаһанай һүрэгүүдые суднануудтаа дүтэлүүлэн барина. Тиигэхэ зуураа манайхид загаһанай баялигые бури арьбадхаха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Зүүн зүгэй далайнуудта амидардаг кета, горбуша гэхэ мэтэ загаһан Сагаан, Баренцын далайнуудта табигданхай. Энэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри һайнаар ябуулаад байгаа һаа, океан далайн баялигай удаан саг соо дууһахагүйнь мэдээжэ. Тиимэ хүдэлмэринүүд имагтал уласхоорондын хэлсээнэй шиидхэбэреэр бэелүүлэгдэхэ.

Далайн баялигые зүбөөр хэрэглэхые оролдохо зуураа, манай ороной загаһанай ажахын организацинууд научна шэнжэлгэ ба загаһа барилгые гуримшуулха талаар олон оронуудтай харилсаа холбоотой байдаг. Советскэ Союз **океан далайнуудые шэнжэлхэ, Атлантическа океанай баруун-хойто хубида загаһа бариха, кит загаһанай агнуурииe гуримшуулха,** Номгон далайн хойто райондохи котигуудые олошоруулха асуудалнуудаар уласхоорондын олон комиссинуудта хабаадалсадаг гээшэ.

(АПН).

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур.
1964 оной сентябриин 22.

С. ХРУЩЕВТО ЯПОНОЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЭЙ ЭЛЬГЭЭҺЭН БЭШЭГ

...ой Верховно Соведэй деле- ...аяшаг Япондо ошохо үеэр ...ын толгойлогшо нүхэр А. И. ... Японой Премьер-министр ...нэдэ СССР-эй Министрнүү- ...дэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хру- ...гэһэн бэшэг дамжуулһан юм. Энэнь байгша оной майн 16-да совет хэблэлдэ тунхаглагдаһан байгаа.

Советскэ Союзда ерэһэн Японой парламентын делегаци сентябриин 15-да Н. С. Хрущевые бараалхаха үедөө Японой Премьер-министрэй харюу бэшэгые дамжуулһан байна.

Хаято Икэда* өөрынгөө бэшэг соо иигэжэ тэмдэглэнэ: дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ түрүүшынхеэ парламентын делегацинуудай айлшалалсаһан ушар хоёр ороной хоорондын хани харилсаанай бэхижэжэ байһые гэршэлнэ. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мүнөөнэй Түрүүлэгшэ А. И. Микоянай Япон ерэхэ үедэнь япон-советскэ харилсаае саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ хубита оруулагдаһан байгаа гэжэ Японой Премьер-министр бэшэнэ.

Хоёр ороной хоорондо бии байгаа түбэгтэй асуудалнуудые шиидхэлгэдэ удаа дараалан, алхам алхамаар ойртохын тула Японойшье, Советскэ Союзайшье зүгһөө оролдолго гаргаха шухала гэжэ Японой Премьер-министр тоолоно.

Һүүлэй үедэ Япон Советскэ Союз хоёрой хоорондын худалдаа наймаан эли бодо һайжараа, культурна харилсаан нилээд үргэдхэгдөө гэжэ Хаято Икэда ханангяар тэмдэглэээд, хоёр ороной хоорондын экономическа, политическэ болон соёл гэгээрэлэй харилсаае саашадань хүгжөөхэ хэмжээ абаха шухала гэжэ тоолоно.

(ТАСС).

Варшавска договорто хабаатай оронуудай сэрэгүүдэй һуралсал

...шавска договорто хабаатай ...дай нэгэдэмэл зэбсэгтэ хү- ...ые һургаха түсэбтэй зо- ...зан, 1964 оной сентяб- ...15-һаа 20 хүрэтэрхи үе соо ...иин Арадай Республикын ...рэ Совет ороной, Болга- ...а Румыниин армиинуудай ...дай һуралсал үнгэргэгдөө. ...ралсалые Болгариин Ара- ...публикын Арадай оборо- ...нистр армиин генерал Д. Джуров хүтэлбэрилбэ.

...салай үедэ союзна сэрэ- ...харилсалгын асуудалнууд ...шийдгдоhон, эдэнэй опера- ...актическа бэлэдхэл шал- ...н байна.

...салай дунгүүдhээ хара- ...ээндэ хабаадаһан сэрэ- ...эрхим зэргын дайшалхы ...лтэй байһаниинь, мүн сэ- ...техникын ба зэбсэгүүдэй ...шанартай байһаниинь эли-

ТАСС-ай мэдээсэл

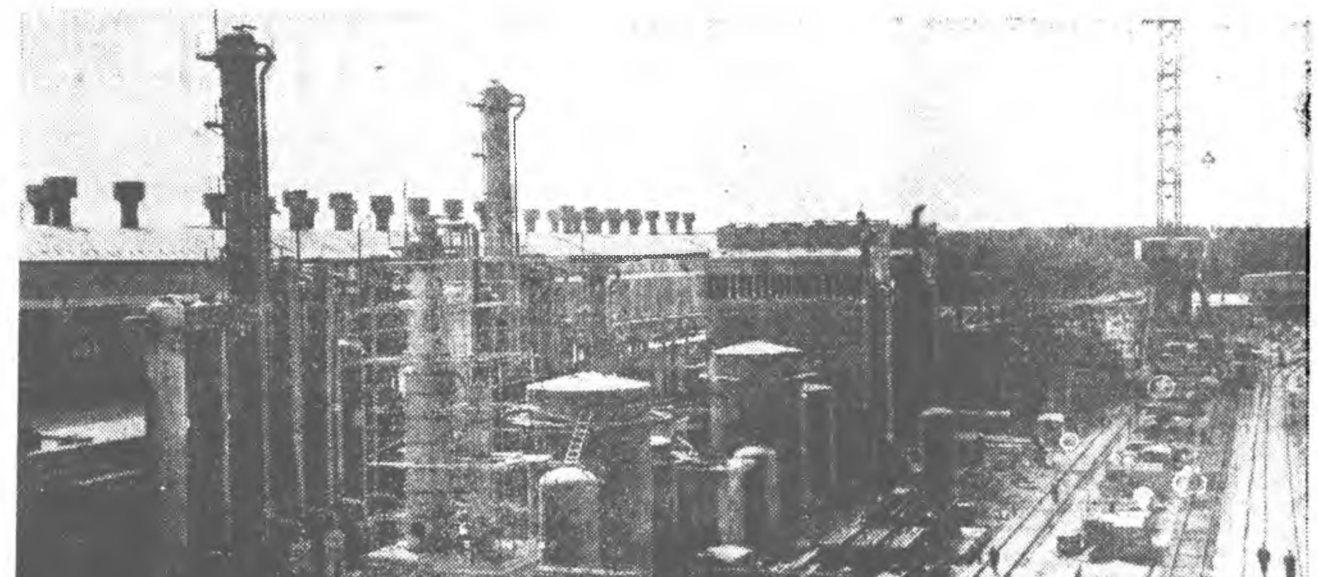
Варшавска договорто хабаатай оронуудай арминуудай нягта эмхидэл, дайшалхы нэгэдэлые, социалис лагериин гүрэнүүдэй хилэнүүдые хамгаалхаар түгэс бэлэн байһыень тус һуралсал үшөө дахин элирхэйлэн харуулаа.

Болгариин Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Болгариин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живков, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд нүхэд Живко Живков, Иван Михайлов, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидадууд нүхэд Димитр Димов, Пенчо Кубадинский гэгшэд һуралсалые адаглан харабад.

РНР-эй Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр армиин генерал Л. Сэлэжан, ЧССР-эй Национальна оборонын министр армиин генерал Б. Ломский, Оборонын министрэй орлогшо—СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Флодой ахамад командалагша флодой адмирал С. Г. Горшков, СССР-эй Оборонын министрэй орлогшо армиин генерал В. А. Пеньковский, ПНР-эй Национальна оборонын вице-министр, хуягта хүсэнэй генерал Е. Бордэиловский, ГДР-эй Национальна оборонын министрэй орлогшо генерал-лейтенант З. Ридель, ВНР-эй Оборонын министрэй орлогшо генерал-лейтенант Е. Кетелеш гэгшэд һуралсалда байлсаа.

Тэрэшэлэн Варшавска договорто хабаададаг оронуудай нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша Советскэ Союзай маршал нүхэр А. А. Гречко болон союзна армиинуудай дээдэ зэргэтэй хэдэ хэдэн офицернүүд һуралсалда байлсаа.

Һуралсалай дүүрэмсээр союзна сэрэгүүдые харалга болоо.

Москва шадарай Каширска зам дээрэ «Москвагай кокс-газова завод—бүхэсоюзна комсомольско барилга» гэһэн үгэнүүдтэй плакат хадагданхай. Эндэ хүдэлжэ байһан предприятиин газар дээрэ шэнэ цехүүд баригдажа байдаг. Аммиагай уһа гаргадаг үйлэдбэрие гүрэнэй комисси һаяар тушаажа абахань. Зураг дээрэ: аммиачна үйлэдбэри.

ТАСС-ай фотохронико.

МОСКВАГАЙ МУЗЕЙДЭХИ ХАНИ БАРИСААНАЙ ТАҺАГ

Совет хүнүүдтэ харуулхын тула выставкэнүүдээ эльгээһэн Румыниин, Польшын, Венгриин тугууд Уран зурагай искусствын А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ московско музейн үүдэнэй һарабша дээгүүр далбана. Тэрэшэлэн музейн залнууд дотор үшөө дүрбэдэхи гүрэнэй —Мексикын—зурагууд үлгөөтэй, эдэниие Москвагай хүн зураһан байдаг. Америкын түбеэр аяншалхадаа тэдэниие зураһан юм.

Эдэ выставкэнүүд зэргэлээд табигдажа, ниислэлэй музейн хоёрдохи дабхарые хани барисаанай таһаг (салон) болгоо.

АЛТАНҺАА ӨӨРЭГҮЙ ҮНЭТЭЙ СЭНТЭЙ ЗУРАГУУД

«XIX зуун жэлэй һүүлшын—XX зуун жэлэй эхинэй венгер уран зураашадай тоһон зурагууд. Будапештдэхи национальна галерей сооһоо абтаһан» гэжэ энэ зал соохи зурагуудта тон таатай нэрэ үгтэнхэй. 1890—1900 онуудта Европын уран зураашадай дунда «хара» академическэ тоһон зурагуудые буруушаагаад, сэбэр үнгэтэй зурагуудые бүтээхэ гэжэ һэдэһэн импрессионизмын үшөө һайса тодоржо шадаагүй жэлнүүд байһан. Венгриин Пал Синеи-Мерше тэдэнэй һанаашалгые уридшалан бэелүүлжэ, «Булжамуурхаиие» зураһан байгаа. Хүхэ ногоогоор хүбхэлзэһэн сабшалан соогуур, аяар дээрэ тэнгэридэ булжамуур шубуун жэргэнэ. Тэрэнэй хонгёо хоолой шэнги, таряашан басаганай бэеын тоё гээшэнь!

Михай Мункачи — мүнөөнэй уран зурааша, тэмсэлшэ юм. «Перковэй нөөсэлгын хажууда» гэһэн зурагаараа мүнөөнэй хүнүүдые тон тодоор харуулна. Мункачи социальна талаараа тон хурса уран зураашадые дахуулаа. Москвадахи выставкэ дээрэ табигдаһан «Бурлаки» гэжэ Лайош Деак-Эбнерэй зураг олоной анхарал хандуулна. Сюжедынь Репинэй «Бурлагуудта» түһөөтэй. Нэгэн доро шахуу венгер ба ород уран зураашадай адли зуратуудые бүтээһэниинь ехэл һайшаагдамаар байна.

ХҮН БҮХЭНЭЙ ШАДАБАРИ ДЭЭШЭЛНЭ

«Румыниин Арадай Республикын мүнөөнэй уран зурагай искусствые» харуулһан арбан хүнэй зурагууд бии. Уран зураашад болон скульпторнуудай шэнэ байдал байгуулгада али зэргээр хабаадалсадаг, тэдэнэй һалбаран хүгжэхэ ямар зохид эшэ нүхэсэлэй бии болоһониинь нэгэ хэдэн жэшээ дээрэһээ элеэр харагдана.

Хуушанай скульптор Ион Иримескугай бронзолһон портредүүд хүдэлмэришэд, таряашадта зорюулагданхай. «Булад хайлуулагшад», «Коллективистын зураг», «Гүрэнэй хамтын ажахын оранжерей» гэһэн зурагуудые залуу уран зурааша Ион Георгиу зураһан байна. Андри Катарджи «Заводто Скынтейс» уншалга», «Хамтын ажалтан үдын хоолой үедэ» гэһэн зурагуудые эльгээнхэй.

Уран зурааша бүхэн өөрын онол аргатай байдаг. Тиигэбэшье бултандань нэгэ шэглэл бии: тэрэнь скульптурада—ехээр ба һайханаар бүтээхэ; уран зурагта—тодо түхэл шарайтайгаар зураха.

Эгээн һайниинь Штефан Сёниин «Мартахагүйбди» гэһэн сула зураг болоно. Туг барижа ябаһан хубисхалша хүн буугай һомондо дайрагдажа, үйлсын дунда унашанхай. Тэрэнэй үбсүүн дээрэ улаан туг толотоно, шэг шарайнь шэрүүнээр, омог дорюунаар харагдана, бүхы бэень ехэ тодоор зурагданхай. Эртэ урда сагай зурагуудһаа жэшээ абажа, Сёни гэнтэ, ехэ зүрхэтэйгөөр алтан шара шэрэ дээрэ улаан, ногоон зүһэнүүдые тааруулжа зурана. Тэрэнэй зураг ехэл омогорхолтойгоор харагдана.

МҮНӨӨ ҮЕЫН ГРАФИКА

Дэлхэй дээрэхи зураглан харуулдаг искусствын хүгжэлтэдэ олон бэрхэшээл ушарһан, һайншье ба муушье зурагууд бии болоһон байха юм. Харин тиихэдэнь графика тиимэ «шэнэ юумэнүүдэй» хойноһоо оролдонгүй, реалистическэ үндэһэ һуурияа алдангүй шэнэдхэлгэнүүдые хэбэшье, зүбөөр хэрэглэжэ шадаһан байна.

Энэ талаар, манай һанахада, Бертольт Брехтын «Кавказай меловой круг» гэжэ драма тушаа Тадеуш Кулисевичэй зурагууд үлэмжэ зохидоор харагдана. Философиин талаһаа абабал, саг ба ёһо заншалай дундахи хэсүү шэрүүн байдалые тэрэ зурагууд соо харанабди. Кулисевич жэжэ бужа юумэнүүдые орхёод, гансал гол хэрэгтэй юумэнүүдые тон ойлгосотойгоор зурана. Хара сагаан хоёр зүришэлдэжэ ороно. Уран зурааша, драматург шэнгеэр өөрынгөө геройнуудые нэгэ бага хажуу тээһээнь, «һайн» «муу» хоёрыень илгаруулха гэжэ оролдоно.

Болеслав Прусай «Фараондо» зорюулһан Александр Мтефановскиин зурагууд ехэл простой, тодо байна. Прусай геройнуудые тэдэнһээ ондоогоор ойлгожо боломоор бэшэ.

Польшын уран зураашадай үхибүүдэй номуудта зорюулһан зурагуудай муу байһаниие халагламаар, теэд тэдэнэй дундаһаа Ежи Сороковскиин онтохонуудта зорюулһан зурагуудые харахадаа баярламаар. Ехэ зохидоор зураһан куклануудынь амиды шэнги, манай хүүгэдэй һанадаг мэтэ ехэл гоё һайн зан абаритайгаар харагдана.

Выставкын зурагуудые харахадаа, уран зурааша бүхэнэй онсо өөрын илгаае ойлгожо абахаар.

МЕКСИКЭДЭ ОШОҺОН МОСКВИЧ

Москвадахи зураглан харуулдаг искусствын музей соо нээгдэһэн хани барисаанай салондо хабаадагшадай дүрбэдэхинь—Петр Оссовскиин зурагуудай выставкэ болоно. «Гансахан ранчо», «Булэ», «Харгы», «Мексиканец», «Мексиканка» гэжэ зурагуудыень харахада, ямар орон ба арад зон тухай зураһан шэнги. Үнэндөө тон ондоо болоно. Уран зурааша өөрынгөө хараһан үзэһэн юумэнүүдые һайса бодожо үзөөд, олоншье бэшэ аад, ёһото һайн зурагуудые бүтээһэн.

Оссовский хододоо эли тодоор зурадаг. Тэрэнэй зурагууд уһан шэрээр зурагдаһан шэнги. Хуушанай мексикан зурагууд шэнги улаан шэрэ зузаанаар хэжэ, тон нарин хурсаар зурагдаһан тула бүхэли, ехэ зурагууд шэнгеэр харагдана.

Александр БАЙГУШЕВ.
(АПН).

...ЯРАЙ ЭХИН ЭНДЭҺЭЭ...

...и наһаараа колхозой ...жэ, шара борогүй ябаһан ...манай Зэдын Бургалтай ...нилээд лэ олон байха ...гэ жэшээ дурдая. Үбгү- ...ша гэжэ далан хоёр наһа- ... тухай хөөрэе. Энэ ...ийнэй коммунист, пар- ...нэй хиналтада туһалха ...шүүн. Бургалтай ню- ...хүниие хэн мэдэхэгүйб ... мэдэхэ ёһотой. На- ...ал хэһэн, боргожоһон, ...үр, гарайнгаа сахалай ...өтор хүйтэн жабар, ха- ...сүү һалхинда мал ...н, хэдэн зуун гектар үб- ...һан хүн байха. Үгышье ... наһатай Базар Цыденов ...са харууһална. Мүнөө энэ ... 196 центнер үбһэ һурил- ...ай, хорёод гектар зелен- ...ряажа байнхай.

...ёор хэлэхэдэ, манай колхоздо 178 пенсионер- ...и. Эдэнэрэймнай таби, ...нь мүнөөшье ажал хү- ...дэ ябалсаһаар. Түрэл ...оо арга хургаараа туһал- ...а даа. Теэд энээнэй урда ...тэ колхознигуудта пенси ... гэжэ үгы шахуу байгаа. Колхозоймнай өлзо доход- ...ала ехэ байдаг һэн, тии- ...һаань, пенси тон багаха- ...гдэг бэлэй. 1963 ондо колхознай 877 мянган түхэриг олзо доходтой байгаа, харин пенсионернүүдтэ гэжэ 15 мянган түхэриг жэлдээ гаргашалагдадаг һэн. Харин 1964 оной олзо доход 965 мянган түхэриг тухай болохонь, тиихэдээ ерэхэ 1965 онһоо эхилжэ, манай пенсионернүүдтэ хорёод мянган түхэриг үгтэхэнь. Мүн хүнүүдэй амаралтада гэжэ 6 мянган, үбшэлһэн тухай гэршэлгэнүүдтэ гэжэ 9 мянган түхэриг табигдахань.

Иигээд ерэхэдээ эрхимэй хүн зуугаад түхэригэй пенсидэ хүртэхэ, адагай хүн 12 түхэриг абаха. Адаг эрхим хоёрые яажа сасуулхаб? Ажал хэрэгынь энэниие харуулжа үгэнэ ааб даа. Олзо ехэтэй, жэшээлхэдэ, хонин ажалда ябаһан хүн һара бүхэндэ 90—100 түхэриг алдадаггүй һаа, энэл ажалайнгаа һүүлшын табан жэлһээнь һарадаа дунда жэшээгээр хэдые абадаг һэм, тэрэл мүнгэеэ пенсидээ абадаг байхань ха юм. Тиихэдээ хэһэн ажалайнь хэмжээн яаха аргагүй эндэ харагдаха болоно бшуу.

Наһаараа хонишон ябаһан Баатар Банзаракцаевые хараял даа. Ажалда нилээд ябаһан, Бургалтайн түрүү хонишон гэжэ Зэдэдээ суурхаһан. Энэ хүмнай мүнөө 660 хониндоо 837 центнер үбһэ бэлдээд, 154 центнер горох обёос хоёрой холисо һурилэнхэй, 20-ёод гектар зеленкоёо мүнөө хуряана. Иимэрхүү шударгыгаар ажалладаг хүн һайн пенси абаха юм.

Колхозой баян дэлгэр байхада, колхознигууднайшье баян һууха гээшэл. Жэлһээ жэлдэ олзо доходнайшье ургана, тиихэл тумань пенсиин жасада һомологдохо мүнгэн ургана бэшэ аал? Пенсиимнай жаса валовой продукциһаа дулдыдахань лабтай гэжэ һанагдана. Энээн тухай Никита Сергеевич Хрущев эли тодоор хэлээ һэмнай.

Эрхим лэ ажалһаа баян олзо түрэдэг. Мүнөө пенсиин наһанда хүрөөшьегүй хүнүүд эртээнһээ мэдэжэ ябаг лэ! Һайн ажалай урма, баяр эгээ мүнөө залуу наһанай ажал, түрүүшын алхамуудһаа эхилжэ, һуурияа табина ха юм.

Баян ажаһуудал — һайн ажалай эхин. Манай парти, правительство хүн зондоо ямар ехэ анхарал хандуулна гээшэб! Һая «Буряад үнэн» газетэдэ иигэжэ уншабабди: колхозуудта профсоюзна организацинууд эмхидхэгдэхэнь. Ихэдээ колхозой мэргэжэлтэд, механизаторнууд пенси, мүнгэн тэдхэмжэ абажа, профсоюзай туһаламжа үзэхэнь ха юм.

Манай колхоздо таби гаран механизаторнууд байха. Дээдэ, дунда һургуулитай мэргэжэлтэд, агроном, зоотехник, ветврач, механигуудые тоолохо болоо һаа, арба һайса гаран. Ихэдээ эдэмнай профсоюзна организацинуудай гэшүүд боложо, гэшүүнэй бүхы эрхэ, уялгатай болохонь гээшэ.

Хүн! Шинии аша туһын түлөө гүрэн түрэмнай ямараар оролдоноб! Шинии үхибүүд зундаа пионерскэ лагерьта амарна, эндэхи найман жэлэй һургуулида һурана, ши өөрөөшье амжалтатайгаар ажаллаһанайнгаа һүүлээр оронойнгоо ямаршье курорт, санаторидо путёвко абаналши. Үндэр наһатай болоходош, гүрэн пенси үгэнэ. Эдэ бүгэдэндэ харюу болохо ажалшни шинии нюур болонол. Пенсиин үүдэн — олон жэлэй ажал, үнэн сэхэ ажал.

Р. ЯКОВЛЕВ,
Зэдын үйлэдбэриин управлениин «Мир» колхозой түрүүлэгшэ.

...АЯН ДЭЛГЭР ҺУУДАЛ

...Юрөөгэй баян колхозой түб Карл Марксын нэрэмжэтэ ... гэшүүд эрхим ажалайнгаа ...өөр артелиингээ баялигые ...бадхана. Баян дэлгэр һуу- ...болоһон колхозой гэшүүд ...э ажалаараа олоһон нөөсэеэ ...оохондохи кассада ехээр ...а. Хэрбээ байгша оной эхин- ...ой 220 хүн нөөсэлгын кас- ...гээ нөөдэг байһан һаа, ...ин 1-дэ 275 хүн хүрэтэрөө ...оо. Тиигэжэ тэдэнэрэй нөө- ...кассада хадагалһан мүнгэн ...ал дахин шахуу ургаа. Гадна ...Адаг гэжэ нютагта һуудаг ...шүүд тэндэхи кассадаа ба- ...адынгөө нөөсые оруулна. ...зой экономикын ургалта шэ- ...гануудые олоор бодхоохо ар- ...о. Колхозой түб һууринда ...ноор баригдаһан шэнэ типовой һургуули, 30 оротой, нарайлалгын таһагтай больница, 50 һууритай хүүгэдэй саад-ясли нээгдээ. Механизаторнуудай байха хамтын байра баряа. Тэндэнь столово хүдэлнэ. Мал ажалай отара, гүүртэнүүд дээгүүр байрын олон гэр баригдаа.

Культурна ажаһуудалай байрануудые олоор барижа, ашаглалгада оруулхатайгаа хамта, үйлэдбэриин барилганууды бодхоолсоно. 2000 квадратна метр талмайтай таряанай тоог, 15 мянган хони хайшалха 66 машинкатай сарай бодхоогдоо.

Колхоз эдэ бүхы барилгануудта 110 мянган түхэриг мүнгэ гаргашалхаар хараалһан аад, мүнөө тэрэ зөөриин 99.300 түхэригыень ашаглаад байна.

Б. ЦЫБЕНДОРЖИЕВ.

„Эхэ Герой" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1964 оной сентябриин 17-ной Указай ёһоор, Буряадай АССР-һээ, арба болон дээшэ үхибүүдые түрэжэ хүмүүжүүлһэн доро дурсагдаһан эхэнүүдтэ «Эхэ Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоод, «Эхэ Герой» гэжэ орден, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота барюулагдаха болоо:

1. **Андронова** Валентина Федоровнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хяагта город.
2. **Банжалова** Дарима Будажаповнада — «Знамя Ленина» гэжэ колхозой гэшүүн, Мухар-Шэбэрэй хүдөөгэй район.
3. **Будацыренова** Дулмажап Бадмацыреновнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хяагтын хүдөөгэй районой Хүдэри-Сомон гэжэ тосхон.
4. **Занаева** Намжилма Дашинимаевнада—Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Зэдын хүдөөгэй район.
5. **Конорина** Фекла Ивановнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хяагтын хүдөөгэй районой Тохой тосхон.
6. **Кошурникова** Мария Григорьевнада—хүдэлмэришэн, Улаан-Үдэ городой Железнодорожно район.
7. **Машанова** Пелагея Никитовнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Хориин хүдөөгэй районой Хасуурта тосхон.
8. **Халудорова** Дышин Аюшеевнада—интернат-һургуулиин хүдэлмэрилэгшэ, Түнхэнэй хүдөөгэй районой Хэрэн тосхон.

ДОНДОК КИНОМЕХАНИК ШУДАРГЫ

Таряанай тоог дээрэ хэдэн олон ажалшад хүдэлхэ халаанаа дүүргээд, кинодо ошохо гэлсээ һэн. Тэндэ байһан хэншьеб:

— Кино асараагүй, Дондок механик һогтуу,— гэжэ олондо мэдүүлбэ.

Ажалайнгаа һүүлээр аятайгаар амархаяа зориһон хүнүүдэй заримашуул дураа гутан, элдэб үгэ хүүр гаранад. Тиибэшье тэндэ хэншьеб эрид үгөөрөө илгаржа:

— Үгы, тиимэ байхагүй, долоодохи жэлээ Дондогые мэдэхэб. Тиимэ ушарал гарахагүй,—гээд этигэжэ ядан хэлээ һэн.

Үнэхөөрөө олон хүнүүд Шэбэртын клуб энэ үдэшэ ерэбэ. Кино эхилхэеэшье байһан байгаа.

Киномеханигынь? Дондок Цыдыпов, гушаяа гаталжа эхилһэн, аялдар илдам, налгай зулгы хүнүүдэй нэгэн. Хөөрэлдэхэ үгэтэй, өөрынгөө ажал һайн мэдэхэ, зон нүхэдтөө хүндэтэй, олоной омогорхол болоһон нэгэн байшоо. Тэрэ сэрэгэй алба дүүргэжэ ерээд, 10 жэлэй саада тээ энэ ажалда ороо һэн.

— Минии ажаллажа эхилхэдэ хүшэрхэн һэн даа. Энэ гэхэ клуб байхагүй, элдэб багахан хүдөө нютагай хүйтэн клубуудаар ажалшадта кино гаргахын хойноһоо, үбэлэй янгяа хүйтэндэ морёор хэдэн модоной газарта галгихаш. Харин мүнөө юуб даа, хаанашье ошо, бэлэн түхеэрэлгэтэй клубууд,—гээд Дондок Цыдыпов хөөрэнэ.

Эдэ бүхы үгэнүүдые дуулахадаа урда холын жэлнүүдэй кино харадаг үе сагууд һанагдангүй яажа болохоб...

Эгээ мүнөө үедэ хүдөөтэй ажалшадай тон харюусалгатай, таряа хуряалгын халуун хаһын ерэһэниинь мэдээжэ. Иимэ сагта соёлшо Дондок дура зоргоороо һуужа байха аал? Үгы даа. Тэрэ бүхы Бэшүүрэй совхоз соогуур, полевой станууд дээгүүр саг үргэлжэ аяншална.

Иимэл ажалша ульгам байһан хадаа Дондок механик Буряадай культурын министерствын Хүндэлэлэй грамота, Мухар-Шэбэрэй аймагай культурын таһагай 2-хи шан абажа, нүхэд зонойнгоо дунда алдаршаа бэзэ.

Тиибэшье совхозой партком, Заганай сомон зүблэл совхозойнгоо түбэй клубые заһабарилха, тэрэнэй хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлхын хойноһоо үшөөл багаар оролдоно.

Хэрбээ клубай һайнаар түхеэрэгдэһэн байбал, Дондок Цыдыповэй үшөөшье дорьбоотойгоор ажаллаха байһаниинь дамжаггүй һэн.

Теэд шударгы киномеханик урма зоригоо хухарнагүй, бүхы арга боломжоёо хэрэглэжэ, уялгаяа сүм дүүргэдэг, урагшаа эрмэлзэдэг юм.

Соёлшо хүнэй хэхэ ажалынь угаа ехэ.

Дондогойнгоо ажалда бүри ехэ амжалта хүсэнэб.

Ц-Дондок ШАГЖИЕВ,
багшанарай институдай студент.

...ЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА, Софидахи хүү- ... саадта нэгэн соо.

БТА-гай—АПН-эй фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ПОЛИИН АЖАЛШАДАЙ ХАНИ БАРИСААН

СОФИ. (АПН-эй корр.). Советскэ болон болгар полинуудай ажалшад угаа ехэ хани барисаатай. Социалис Ажалай Герой Александр Романюк түрүүтэй Украинын бүлэг механизаторнууд һаяхан Коларовградска округой Хитрино гэжэ тосхоной кооперативта ошоһон байгаа. ККХ-3 гэжэ кукуруза хуряадаг комбайные бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ дүй дүршэл тухайгаа совет айлшад хөөрэжэ үгөө. Советскэ иимэ комбайнаар А. Романюк сезон соо 600—700 гектар талмайн ургасые хуряадаг юм. Тэрэ болгар ханинараа хуряалгада комбайные бэлэдхэлгэтэй танилсуулха зуураа, хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые участогуудайнь нэгэн дээрэ бодотоор харуулаа.

Украинын механизаторнуудай делегаци Коларовградска округой бусад кооперативуудта хүрэхэ юм.

ЖОЛИО-КЮРИИН НЭРЭМЖЭТЭ БАЙШАН

СОФИ. (АПН-эй корр.). Болгариин Ривьерые — «Хани барисаан» гэжэ хара далайн курортые үшөө нэгэ гайхамшагта барилга — эрдэмтэдэй уласхоорондын байшан гоёон шэмэглэхэнь. Энэ хадаа Софиин архитектор Г. Ганев болон инженер П. Панов гэгшэдэй зохёоһон проектээр бодхогдохо 14 дабхар гоё байшан юм. Эндэ эрдэмтэд һайнаар амархаһаа гадна, өөһэдынгөө ажал хүдэлмэриин талаар хөөрэлдөөнүүдые хэхэ юм. Зохидоор тааруулжа түхеэрэгдэһэн конференц-зал, библиотекэ болон кабинедүүд эрдэмтэдэй хани ёһоор хөөрэлдөө хэхэ хэрэгтэ угаа таарuу юм. Эрдэмтэдэй уласхоорондын федерациин дурадхалаар энэ байшанда Франциин агууехэ эрдэмтэ Фредерик Жолио-Кюриин нэрэ олгогдохо юм.

МАЛШАДТА ЗОРЮУЛАГДАҺАН БЭЛЭГ

СОФИ. (АПН-эй корр.). Разлог городто тэжээлэй дрожжо гаргадаг завод удахагүй ашаглалгада үгтэхэ. Энэ завод жэлэй турша соо 14 мянган тонно хуурай дрожжо буйлуулжа гаргаха юм. Шэнэ предприятиие ашаглалгада үгэлгэ ороной мал ажалые саашадань хүгжөөлгэдэ туһалха байна. Промышленностьда хэрэглэгдэһэн уһые сэбэрлэхэ орон доторхи түрүүшын түхеэрэлгэ эндэ тодхогдонхой.

ХҮГЖЭМДЭ ЭЛЕКТРОНИКО ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

БЕРЛИН. (АПН-эй корр.). Хүгжэмэй электронно хэрэгсэлнүүд Германиин Демократическа Республикын Клингенталь болон Маркнойекирхендэ бүтээгдэдэг болоо. «Ионика» болон «Клависета» гэжэ шэнэ электромеханическа клавишна хэрэгсэлнүүд бүтээжэ гаргагдаа. Эдэнэр элдэб олон хүгжэмэй хэрэгсэлнүүдэй дүүргэдэг дуунуудай аялгануудые гүйсэдхэжэ шадаха юм. Лейпцигэй яармагта клингентальска шадабаританай табиһан продукци угаа ехээр һонирхогдоһон байха юм.

«ГДР-тэ бүтээгдээ» гэһэн маркатай хүгжэмэй хэрэгсэлнүүд 80 орондо гаргагдажа худалдагдадаг юм.

ГЭРНҮҮД КОНВЕЙЕРНҮҮД ДЭЭРЭҺЭЭ ГАРАНА

БУДАПЕШТ. (АПН-эй корр.). Гурбадахи табан жэлэй түсэбэй (1966—1970) ёһоор Венгридэ гэр байра угаа олоор баригдахаар хараалагданхай. Эдэ шэнэ байшангуудай 30 процентнь гэр баридаг заводуудта бүтээгдэһэн түмэр бетон конструкцинуудаар хабсаргагдаха юм. Түрүүшын иимэ предприяти Будапештдэ баригдажа байнхай. Түхеэрэлгэнүүдынь Советскэ Союзһаа үгтэхэ юм. Гэр баридаг табан комбинат орон дотор баригдахаар хараалагдана.

100 МЯНГАН СПОРТСМЕН

УЛААН-БААТАР. (АПН-эй корр.). Арадай Монголдо мүнөө 25 спортивна бүлгэм бии. Тэдэнэй 1500 гаран һалбаринуудта 100 мянга шахуу хүн нэгэдэдэг юм. МНР-тэ заншалта национальна түхэлэй спортнууд: бүхэ барилдаан, номо годлёор харбалга, мори урилдаан гэхэ зэргын спортнууд үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республика дотор хорин стадион, хэдэн зуун махабадын соёлой талмайнууд түхеэрэгдээ. Монголой спортсменүүд уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадалсадаг. Эдэ үдэрнүүдтэ тэдэнэр Олимпийскэ наадандa хабаадахын тулада Токио орохо бэлэдхэл хэжэ байна.

БЕРЛИН—ШЕНЕФЕЛЬД ГЭЖЭ АЭРОПОРТ

«Интерфлюг-600» гэжэ линиин пассажирнуудые ниидэлгэдэ бэлэдхэхые гуйнабди. Замдаа аятай һайн ябахыетнай хүсэнэбди» гэһэн үгэнүүд Берлин—Шенефельд гэжэ түбэй аэродром дээрэхи громкоговорительһаа немец, ород. англи хэлэнүүд дээрэ дуулдадаг юм.

«ИЛ-18» гэжэ самолёдой байдаг ниидэлгын полидо пассажирнуудые автобусуудаар асардаг. Самолет 3 километр ута, 60 метр үргэн талмай дээгүүр гүйжэ, агаарта ниидэн гарадаг. Дэлхэй дээрэхи элдэб бүхы түхэл янзын самоледууд эндэ буужа, мүн ниидэн гаража шадаха. «ТУ-114» самолёдшье Шенефельдэ буужа шадаха байна. «Интерфлюгэй» 1956 ондо 12,5 мянган хүниие шэрэһэн байгаа һаань, тэдэнэйнь тоо нёдондо 28 дахин олон болоо.

ВЬЕТНАМАЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА. Хонгайдахи нүүрһэнэй нээмэл карьертэ советскэ техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Зураг дээрэ: советскэ электрическэ экскаватор болон 25 тонныn самосвалнууд Хонгайдахи нүүрһэнэй карьер соо.

ТАСС-ай фотохронико.

НЭГЭН АДЛИ ХҮСЭЛ ЭРМЭЛЗЭЛГЭ, НЭГЭДЭЛ ЯБУУЛГА

Сентябриин 18-най үдэшын заседаниин нээгдэхэһээ хэдэхэн минута урид, бүхэдэлхэйн хуралдаанай делегадуудай дунда иимэ мэдээсэл тараба: түрүүшын эхэнэр-космонавт, Советскэ Союзай Герой В. Николаева-Терешкова колонно зал соо ерээ. Шэн зоригто совет патриоткын гар барихые, дурасхаал болгон гарыень табюулхые хүсэгшэд тоогүй шахуу олон байба. Совет делегациин составта оролсожо хуралдаанай хүдэлмэридэ хабаададаг Валентина болон Юрий Гагарин элдэб оронуудһаа ерэһэн эдир залуу хүбүүд, басагадтай хөөрэлдэнэ.

Урда Вьетнамай арадтай һанал нэгэдэлгын сэдьхэл хүдэлгэмэ митинг мэнэ һаяхан дүүрээ. Бүхы оронуудай залуушуулай аха дүү ёһоной бата жатсаалтай байлгада бүрин этигэдэг байһанаа хуралдаанда хабаадагшад үшөө дахин мэдэрээ.

Ливанай түлөөлэгшэ Рахиф Файяд гэгшын түрүүлэлгэ доро 22 часта ээлжээтэ пленарна заседани эхилээ.

Цейлоной премьер-министр Сиримаво Бандранаике, СФРЮ-гэй президент Иосип Броз Тито болон бусадай эльгээһэн амаршалгануудай уншагдаһанай һүүлээр Монгол Арадай Республикын залуушуулай делегациие толгойлогшо Ч. Пурэвжав дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Национальна культурые һэргээн хүгжөөхын, үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхахын, национальна кадрнуудые бэлэдхэхын тулада Монгол Арадай Республикын залуушуул болон студентнүүдэй хэһэн, хэжэ байһан юумэнүүд тухай тэрэ хөөрөө.

Империализм болон колониализмда эсэргүүсэн, шэнэ ёһоной колониализмда эсэргүүсэн тэмсэжэ байгшадта монгол залуушуул студентнүүд һанал сэдьхэлэй дэмжэлгэ үзүүлнэ гээд Ч. Пурэвжав үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

Тиигээд үдэшын заседани хаагдаа.

Сентябриин 19-нэй пленарна заседаниие Союзуудай байшангай Колонно зал соо Польшын делегациин хүтэлбэрилэгшэ Мариан Ренке нээгээ. Японой түлөөлэгшэ С. Хасэгава түрүүлжэ үгэ хэлээ.

Атомна дайнай уршагта муухай аюул тухай, эб найрамдалай түлөө аяншалгануудай орон доторнь таһалгаряагүй шахуу болодог тухай тэрэ хөөрөө. Дайнай бэлэдхэлнүүдтэ эсэргүүсэн бүри шууд шангаар, бүри оролдосотойгоор тэмсэхыень бүхы оронуудай залуушуулые уряалнабди гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Эб найрамдалай, национальна сүлөөрэлгын түлөө Афро-Азиин оронуудай тэмсэлтэй һанал нэгэдэлгын уласхоорондын конференци һаяшагаар зарлахые Японой делегат дурадхаа.

«Португалиин» Гвиней гэдэгэй болон Ногоон хушуун гэжэ аралнуудай залуушуулай түлөөлэгшэ Фиделис Кабрал халуун үгэ хэлээ. Энэ орондо португалиинхид дунда зуун жэлэй богоол эзэлэгшэд шэнги эрхэтэй байдаг юм. Зүгөөр иимэ саг үнгэрөө. XX зуун жэлэй хахадай үнгэржэ байһан үе сагта Африкын, Азиин, Латиин Америкын арадууд, Гвинейн патриодууд Португалиин эзэмдэлгые һандарган һуларуулжа байна гээд тэрэ хэлээ.

Ойрын сагта хариин эзэмдэлгые эсэслэн усадхажа шадахабди гэжэ бидэнэр этигэнэбди гээд «Португалиин» Гвинейн залуушуулай зүгһөө тэрэ мэдүүлээ.

Уласхоорондын һанал нэгэдэлгын фонд байгуулха тухай Советскэ Союзай, Малиин залуушуулай делегацинуудай дурадхалые тэрэ ехээр һайшаагаа.

Милитаризмда эсэргүүсэн, колониальна богоолшолгоһоо арадуудай сүлөөрхын түлөө бүхы демократическа, түрүү хүсэнүүдэй нэгэдэмэл тэмсэл хэхэ шухала байһан тухай Италиин делегат Атилле Оккетто хэлээ.

Чилиин делегат Хуан Осорио, Ливанай залуушуулай делегат Жорж Баталь, Польшын залуушуулай түлөөлэгшэ Казимеж Барциковский, Испаниин делегациин гэшүүдэй нэгэн үгэ хэлэһэн байна.

Удаань Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй амаршалгын бэшэг профессор Джон Берналай зүгһөө пленарна заседани дээрэ уншагдаа.

Болгариин коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живковой, тэрэшэлэн Кениин премьер-министр Джомо Кениатын һанал нэгэдэлгын бүхэдэлхэйн хуралдаанда хабаадагшадай нэрэ дээрэ эльгээһэн бэшэгүүд уншагдаа.

Тиигээд үглөөнэй заседани хаагдаһан байна.

(ТАСС).

Залуушуул болон студентнүүдэй һанал нэгэдэлгын бүхэдэлхэйн хуралдаанда ерэһэн хариин айлшадые Москва хани халуунаар угтаа. Дэлхэйн олон оронуудһаа делегадууд ерэһэн байна. Тэдэнэй дунда бүхы түбиин түлөөлэгшэд бии. Зураг дээрэ: совет студент Ивар Павловский (баруун гарһаа гурбадахи) Кениин делегадуудтай хани халуунаар хөөрэлдэжэ байна.

АПН.

КАРТА ДЭЭРЭ ХААНАШ ҮГЫ

Географическа карта дээрэ тус тосхониие бэдэржэ бү тулигты. Энэ хадаа ой тайгын дунда һая бии болоһон шэнэ һуурин. Эндэ мүнөө гурбан зуу гаран хүн зон ажаһууна. Тэдэнэр Хойто-Байгалай Чайскын геолого-бэдэрэлгын партиин геологууд, уулын хүдэлмэришэд.

Гурбахан жэлэй саада тээ Чай голой эхиндэ геологуул үзэгдэжэ эхилһэн юм. Тэдэнэр промышленностьда хэрэглэгдэхэ ашагта малтамал олоһон байгаа. Газар дайдын баялигые шэнжэлэгшэд жэл болоод гэдэргээ тэхэриһэн байна. Урдань хэнэйшье байгаагүй, ой модоной шууян гүрбэн байһан тайта соо шэнэ тосхон тогтошоо. Уулын хүдэлмэришэд газар үрэмдэлгын башни бодхожо эхилээ. Тайгада бии болгогдоһон тус тосхон хүрэтэр харгы гаргагдаа.

Энэ коллектив урдаа табигдаһан зорилго бэелүүлхэ арга боломжотой болоо. Чай голой эрьедэ бии боложо эхилһэн тус тосхон ороной геологуудта мэдээжэ болонхой. Ахалагша мастер Борис Иннокентьевич Семихватскиин даадаг үрэмдэгшэдэй бригада алдар сууда гараа. Энэ бригадада бэрхэ бэрхэ мастернууд хүдэлнэ. Тэдэнэр скважин малтахадаа тон түргөөр хүдэлжэ байха юм. Борис Иннокентьевич үрэмдэлгын жиирэй хүдэлмэришэн байһанаа үйлэдбэриин шухала участогай хүтэл... хүрэтэрөө ургаһан байна. ...гын аранга гээшэ техно... орёо оньһон түхеэрэлгэтэй ...дэлмэриин түлөө нүхэр ...ский «Хүндэлэлэй тэмдэг» ...шагнагдаа. Тус бригада ...жалта үшөө дахин түйлаба... уулын хүдэлмэрилэгшэдэй ...на мүрысөөндэ түрүү һуури... Тэрэ бригада Главгеологи... профсоюзай геолого-шэ... хүдэлмэриин хүдэлмэришэд... ральна Комитедэй Да... улаан тугта хүртэһэн бай...

О. БЕРЕ...

МАНАЙДА ЕРЭЖЭ АМАРЫТ!

Республикын ажалшад жэл бүри Гаарга нютагай халуун аршаанда ерэжэ амардаг, үбшэнөө аргалуулдаг болонхой. Колхоз, совхозуудай ажалшадай амархаар түхеэрэгдэһэн энэ аршаанда жэлһээ жэлдэ хүн зон олоороо ерэжэ амарна, бэеэ аргалуулна. Эдэ бүгэдые хараадаа абан Баргажанай аймгүйсэдком тус аршааниие бүхэли жэлдээ хүдэлжэ байхаар тогтообо. Энэ аршаамнай Хурамхаанһаа 56 модоной газарта, Гаарга голой халуун уһатай газарта байрланхай. Аршаанай халууниинь эхиндээ 86 градус болодог. Аршаанда бэеэ аргалуулхаар ерэһэн, илантаяа нюргаа, хүл, гараа үбдэдэг, элдинтэһэн уладууд хэдэн хоногой туршада амараад гарахадаа, эдэгэшоод лэ нютагаа бусадаг юм.

Хабарһаа хойшо манай аршаанда 400 гаран хүн амараа. Тэдэнэй дунда Хори, Ярууна, Мухар-Шэбэр нютагуудай, Улаан-Үдэ городой хоёр зуугаад ажалшад амараа.

Халуун уһатай аршаанда амархаяа ерэгшэд нютагайнгаа врачай зүбшэл бэедээ абажа ябаха ёһотой. Аршаанда амархаяа ерэгшэд унтариин хэрэгсэлнүүдтэй тусхай байраар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдөөр хангагдадаг. Амархаяа ерэгшэд эндэ хэды хоног амарха дуратайб хамаагүй, ерэһэн зоной дураар болохо. Халуун уһа, медицинскэ туһаламжа, ерэ дэбисхэр хэрэглэһэнэй түлөө сүүдхын нэжээд түхэриг түлэхэ. Энээнһээ гадна, амарагшад эдеэ хоолоо тэндэ эмхидхэгдэһэн столовоһоо худалдажа абаха байна. Аршаанай дэргэдэ эдеэ х... бараанай магазин, фе... пункт, клуб, стационарна ... хеэрэлгэ худалдаг юм.

Улаан-Үдэһөө Хурамхаан... Могойтын автобусоор ошодо... гаан түхэриг, самолёдоор (ЛИ-2) 10 түхэриг ... Аршаан тээшээ долоон хоно... үдэрынь—понедельник, ... автобус ябажа байдаг.

Манай аршаанда ямар... ерэжэ амарыт!

О. БУД...
Гааргын амар...
байшангай ди...

Монгол нүхэдтэй уулзалга

Эрхүүдэ айлшаар ерэһэн совет-монгол хани барисаанай обществын монголой делегаци областьтой танилсажа ябаха зуураа мэнэ һая Усть-Ордын Буряадай национальна округто ерэжэ айлшалба. Тэдэнэй дунда элдэб мэргэжэлэй хүнүүд—хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд, медигүүд, журналистнууд—округой ажалшадай ажабайдалтай ехэ һонирхожо танилдаба. Тэдэнэр Усть-Ордын совхоздо ерэжэ, тэрэнэй отделенинүүдээр, ургаса хуряалгын пюлинуудаар, мал ажалай фермэнүүдээр ябаа, совхозой шэнэ барилганuудые хараа. Булуса һууринда монгол хани нүхэдүүд совхозой хонишон Г. У. Антроповой айлшад болобо.

Аха дүү ороной түлөөлэгшэдые Эхирит-Булагадай үйлэдбэриин управлениин «Путь к коммунизму» хүдөө ажахын артелиин колхознигууд ехэ халуунаар угтабад. Тэдэнэр айлшадтаа колхозой эбтэй эетэй бүлэдэ ондо ондоо национальностиин түлөөлэгшэд—буряадууд, ородууд, украинецууд, белорусууд, татаарнууд — булта эб нэгэн, эльгэ нимгэн хамта ажаллана гэжэ хөөрэбэд. Мүн жэл бүри орооһото ба бусад ургамалнуудай тогтууритай үндэр ургаса ургуулдаг дүй дүршэлтэй танилсаа. Айлшад колхознигуудай үхибүүдэй һурадаг Усть-Ордын дунда болон интернат-һургуулинуудта ороо.

КПСС-эй окружной комитедтэ монгол хани нүхэдүүд округой партийна болон советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй халуун хөөрэлдөө хээ.

Партиин окружкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр С. И. Енисеев Буряадай национальна округой ажалшадай совет засагай жэлнүүдтэ ажахын болон культурна байгуулгада түйлаһан амжалтанууд тушаа хөөрэбэ. Округой ажалшадай нэрэһээ монгол хани нүхэдүүдтэ тэмдэглэлэй бэлэг барюулагдаба.

Тус уулзалган дээрэ монголой делегациин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Рагчаа иигэжэ хэлэбэ:

— Бидэ КПСС-эй түүхэтэ Программа бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэхи амжалтануудта ехэтэ баясанабди. Монголой делегациин гэшүүд ехэ һонирхолтой ба туһатай юумэнүүдые хаража абаба. Бидэ гэртээ бусажа, танай хүдөө ажахыдахи, культурна байгууламтадахи дүй дүршэл тушаа хөөрэжэ үгэхэбди. Маанарай Сибирьтэ ерэлгэ, тусхайлжа хэлэхэдэ буряадай национальна округто айлшалалга совет-монголой эбдэршэгүй хани барисаанай улам саашадаа бүхэжэлгэдэ туһалха байна.

С. ЕЛАНОВ.

АЙЛШАД НЮТАГАА БУСАБА

Буряадай АССР-эй Культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай соведэй уряалаар Монголой Арадай Республикын бүлэг аяншалагшад Улаан-Үдэдэ айлшаар һаяхан ерэһэн байгаа. Монгол оронһоо ерэһэн айлшад хэдэн хоногой туршада республикын предприяти, колхоз, совхозуудаар ябажа, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаһан байна. Эдэнэр «Электромашина», шэлэй заводуудай, мяха-консервын комбинадай, Посольскын загаһанай заводой хүдэлмэришэдтэ айлшалжа, хани ёһоор хөөрэлдэһэн, сэнгэһэн байна. Энээнһээ гадна, Улаан-Үдэ городой соёл сурталай газарнуудаар ябажа, республикын түүхэ, хүгжэлтэтэй танилсаа. Удаань үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзаа, хөөрэлдөө.

А. ВЛАДИМИРОВ.

Зураг дээрэ: МНР-эй бүлэг аяншалагшад Хангаловай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлхэ музейдэ ороһоной һүүлээр.

Ж. ЖАБОНОИ фото.

Хани ёһоной аяншалга дүүрэбэ

СОФИ, сентябриин 19. (ТАСС). СЕПГ-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Вальтер Ульбрихт түрүүтэй Германиин Демократическа Республикын партийно-правительственна делегаци мүнөө үглөөгүүр Софиһаа ниидэн гараа. БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Тодор Живков, НРБ-гэй Арадай Суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Георгий Трайков болон Болгариин бусад хүтэлбэрилэгшэд ГДР-һээ ерэһэн хүндэтэ айлшадые аэродром дээрэһээ мордохуулаа.

Вальтер Ульбрихт Белград ерэбэ

БЕЛГРАД, сентябриин 19. (ТАСС). ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ, СЕПГ-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихт юрын хэрэгээр мүнөөдэр эндэ ерээ. СФРЮ-гэй президент, СКЮ-гэй генеральна секретарь Иосип Броз Тито, Югославиин бусад хүтэлбэрилэгшэд хүндэтэ айлшаниие угтаа.

Дж. Энескугай нэрэмжэтэ фестиваль

БУХАРЕСТ, сентябриин 19. (ТАСС). Дж. Энескугай нэрэмжэтэ уласхоорондын фестиваль дээрэ дуушадай конкурсын дүнгүүд гаргагдаа гэжэ Аджерпресс агентство мэдээсэнэ. Румыниин дуушад Ион Бузя болон Мариана Крилович нэгэдэхи шангуудые абаа.

Совет дуушад Евгений Иванов (хоёрдохи шан), Надежда Куделя (табадахи шан) конкурсын лауреадууд мүн лэ бололсоо. Денис Королев хүндэтэ диплом абаһан байна.

Италиин залуушуулай дайшалхы манлай

РИМ, сентябриин 19. (ТАСС). Хүндэ гээлтын болоһондо—Пальмиро Тольяттиин наһа бараһанда — Италиин залуушуул өөрынгөө дайшалхы манлайн зэргые бэхижүүлэн харюусана. «Нуова Дженерационе» гэжэ долоон хоног бүридэ гарадаг хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор Италиин залуушуулай коммунис федерацида шэнэ гэшүүд ороной бүхы областьнуудта абтажа байнхай.

Федерациин хүтэлбэриин соносхоһон Тольяттиин уряа Римдэ илангаяа амжалтатайгаар үнгэрнэ. Италиин залуушуулай коммунис федерациин зэргэдэ һүүлшын гансахан неделиин турша соо эндэ 700 шэнэ гэшүүн абтаа. ИКФМ-дэ залуушуулай олоороо орожо байһан тухай Реджо-Эмили, Неаполь, Модена, Трапань, Сиена, Перуджи, Таранто, Пави, Ареццо болон ороной бусад олон городуудһаа мэдээсэнэ.

Радхакришнан Лондон ерэбэ

ЛОНДОН, сентябриин 19. (ТАСС). Индиин Республикын президент Сарвапалли Радхакришнан хубиин хэрэгээр Москваһаа мүнөөдэр эндэ ерээ.

Киприанугай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 19. (ТАСС). Кипрые хубааха өөрынгөө түсэбһөө Турциин правительствын арсаад байгаа һаань, арал дээрэ амгалан байдал, ёһо гурим тогтоогдохо гээд Кипрэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Спирос Киприану онсолон тэмдэглээ. Вашингтондо США-гай гүрэнэй секретарь Расктай уулзаһанайнгаа һүүлээр корреспондентнүүдэй асуудалнуудта харюусахадаа гадаадын хэрэгүүдэй министр иимэ мэдүүлгэ хэһэн байна.

«Амгалан байдал, ёһо гурим тогтоохын тулада бидэнэр маанадһаа дулдыдаха бүхы юумые хэхэбди, зүгөөр амгалан байдал хангалга, ёһо гурим тогтоолго аралые хубааха өөрынгөө түсэбүүдһээ Турциин правительствын арсаха арсахагүйһөө дулдыдаха байна» гээд Киприану хэлээ.

АТОМАЙ ХҮСЭ АМГАЛАН АЖАЛДА ХЭРЭГЛЭХЭ

ВЕНЭ, сентябриин 19. (ТАСС). Атомай хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын—МАГАТЭ-гэй 8-дахи генеральна конференци эндэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Сесси хадаа агентствын 1965—1966 онуудай хүдэлмэриин түсэбые болон бюджедые зүбшэн хэлсэжэ һайшаагаа. Хүдөө ажахыда атомай хүсэ хэрэглэхэ талаар шэнжэлэлгын хүдэлмэриие горитойгоор үргэдхэхэ гэжэ түсэбөөр хараалагдаһан байна. Хүдөө ажахыда атомай хүсые хэрэглэхэ талаар нэгэдэмэл таһагые МАГАТЭ ООН-ой эдеэ хоолой болон хүдөө ажахын организацинуудтай хамта байгуулаа. Хүрьһэ шэнжэлэлгын таряан ажалай, мал ажалай, загаһа барилгын, ой модоной ажахын, эдеэ хоолой продуктнуудые гүтаангүйгөөр хадагалгын, бүйлүүлгын талаар радиоизотопууд болон радиациие хэрэглэхэ, мүн эдэ бүгэдэһөө уламжалан радиациһаа хамгаалха нэгэн адли программые тус таһаг зохёохо ёһотой юм.

Империалис гүрэнүүдэй бэелүүлдэг колониализмын болон үндэһэяһанай илгаа гаргалгын политикые юрэнхы үгэ хэлэлгын үедэ Африкын оронуудай түлөөлэгшэд эрид шууд буруушааһан байна. МАГАТЭ-гэй эрхилэгшэдэй соведэй составһаа Урда-Африкын Республикые болон Португалиие гаргаха гэжэ тэдэнэр хэлээ. Африкын гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые Советскэ Союзай болон социалис оронуудай делегадууд дэмжэһэн байна. Атомай хүсэнэй талаар уласхоорондын агентствын гэшүүд болгон Кипр, Кени, Кувейт болон Мадагаскарые сесси нэгэн дуугаар абаа.

Ээлжээтэ 9-дэхи сессиие ерэхэ жэлдэ Токиодо үнгэргэхэ тухай шиидхэбэриие генеральна конференци баталан абаа.

Тонкинска тохойдо шэнэ хорото ааша гаргагдаба

ХАНОЙ, сентябриин 19. (ТАСС). Тонкинска тохойдо шэнэ хорото аашын гаргагдаһантай дашарамдуулагдан, Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын мэдүүлгэ мүнөөдэр эндэ толилогдоо гээд ВИА агентство мэдээсэнэ.

Мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Америкын хэдэн эсминецүүд сентябриин 17 болон 18-да Тонкинска тохойдо ороод, ДРВ-дэ хамаатай уһанда дүтүүр ябаа.

Сентябриин 18-да нютагай сагаар 22 часта США-гай далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй хоёр эсминец Пге-Ан шадар ДРВ-дэ хамаатай уһанда тон дүтэхэнүүр ябаа. Хүсэтэ тэһэрэлгэнүүдэй болохонь эрье дээрэһээ дуулдаа, галай ялаганахань, США-гай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй самолёдуудай далай дээгүүр эрьелдэн ниидэхэнь харагдаа.

Америкын корабльнуудта Вьетнамай харуулай суднанууд добтолго хээ гэһэн хэбэртэйгээр хэдэн худал хуурмаг мэдээсэлнүүдые США-гай оборонын министерство энээнтэй дашарамдуулан тараагаа гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

ДРВ-гэй правительство хадаа дээрэ дурсагдаһан хардалга гүрдэлгэнүүдые эрид шууд буруушана гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэнэ.

Тонкинска тохой соо болоһон шэнэ хорото ааша тушаа Макнамара иигэжэ мэдүүлнэ

ВАШИНГТОН, сентябриин 19. (ТАСС). Тонкинска тохой соо шэнэ хорото аашын гаргагдаһантай дашарамдуулагдажа, США-гай оборонын министрэй мэдүүлгэ үсэгэлдэр эндэ толилогдоо. Энэ ябуулга тухай «даб дээрэхи, тодо бэшэ мэдээнүүд абтаа гээд мэдүүлгэ соо заагдана.

Америкын корабльнуудта үзүүлэгдэһэн ямар нэгэн хохидол тухай мэдээсэлнүүд абтаагүй, Америкын талаһаа хүнүүд алуулаагүй».

Эндэ болоһон уршагта ушар тухай мэдээсэл мүрдэгдэжэ байнхай гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Тусхай комисси хүдэлмэреэ эхилбэ

НАЙРОБИ, сентябриин 19. (ТАСС). Конгодо эблэрүүлгэ хэхэ талаар тусхай комисси үсэгэлдэр Кениин ниислэлдэ хүдэлмэреэ эхилээ. Африкын нэгэдэлэй организациин Министрнүүдэй Соведэй онсо яаралтай сесси Аддис-Абебэдэ сентябриин эхеэр болоходоо энэ комиссиие байгуулаа һэн.

Африкын оронуудай: Эфиопиин, Ганын, Нигериин, Гвинейн, Камерунай, Сомалиин, Дээдэ Вольтын, Тунисай, Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын түлөөлэгшэдһөө комисси бүридэнэ. Кениин премьер-министр Джомо Кениата комиссиин түрүүлэгшэ юм. Комиссиин хүдэлмэриин эхилһэнтэй дашарамдуулан, Конгын премьер-министр (Леопольдвиль) Моиз Чомбе, тэрэшэлэн Конгын (Браззавиль) болон Бурундиин түлөөлэгшэд Найроби ерээ.

Чомбе тэгшын сэрэгүүдэй болон ороной национальна баатар Патрис Лумумбын тала баридаг восстани хэгшэдэй отрядуудай хоорондо граждан дайн мүнөө Конгодо боложо байна. Орон дотор национальна эблэрэлгэ хангаха зам бэдэрэн олохо гээшэ комиссиин гол зорилгонуудай нэгэн болоно.

Конгын (Леопольдвиль) болон тэрэнэй хүршэнэрэй—Бурундиин, Конгын (Браззавиль) хоорондохи харилсаануудые гуримшуулха асуудалнуудые комисси мүн лэ хаража үзэхэ юм.

Комиссиин түрүүлэгшэ Джомо Кениата заседани дээрэ үгэ хэлээ.

С. М. ИВАНОВ

Соломон Матвеевич Иванов наһа бараба. Иимэ гашуудалта мэдээсэл Буряад орондохи олон хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ ехэ шаналал үүсхэхэ байха. Соломон Матвеевич Алайрай аймагай ажалша буряад зоной дундаһаа гараад, түрэл тосхонойнгоо комсомолой ячейкын хүтэлбэрилэгшэһөө республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ хүрэтэр ехэ замаар ябажа гараһан намтартай.

С. М. Иванов 1912 ондо Тангутска булсоведэй Еей нютагай үгытэй таряашанай бүлэдэ түрэһэн. 1928 ондо комсомолой гэшүүн болоһон, 1932 ондо Коммунис партиин зэргэдэ абтаһан юм. Нүхэр Иванов гушаад онһоо хойшо комсомолой болон партийна хүтэлбэрилхы тушаалнуудые даажа хүдэлмэрилһэн байгаа. Комсомолой райкомой секретаряар, совхозой парткомой секретаряар хүдэлөө һэн. С. М. Иванов 1934 онһоо 1937 он хүрэтэр Улаан-Үдын ПВЗ-дэ түрүүшээр цехэй парторгоор, удаа тээнь заводой партийна комитедэй секретаряар хүдэлмэрилөө бэлэй.

1937 ондо С. М. Иванов республикын Арадай Комиссарнарай Соведэй Түрүүлэгшэ болгогдожо дэбжүүлэгдэһэн юм. Нүхэр Иванов энэ ехэ тушаалда арбан табан жэл шахуу ажаллахадаа, гайхамшаг хүтэлбэрилэгшэ, бэлигтэй бэрхэ эмхидхэлшэ байһанаа харуулаа.

Коммунис партиин үнэн хүбүүн нүхэр Иванов партиин болон арадай хэрэгтэ хамаг хаба шадалаа, шадабари мэргэжэлээ зорюулаа һэн. Тэрээниие ССР Союзай правительство Ленинэй, Ажалай Улаан Тугай, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденуудаар, медальнуудаар шагнаһан байгаа. С. М. Иванов Эхэ орондоо хизааргүй үнэн байһандаа республикын үргэн олон ажалшадай дунда дурлагдадаг, хүндэлэгдэдэг болоо бэлэй. С. М. Иванов СССР-эй Верховно Соведэй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар, КПСС-эй Буряадай обкомой гэшүүнээр ...тэ бэшэ һунгагдаһан.

Нүхэр Иванов 1952 он... шо Москвада, РСФСР-эй М... нүүдэй Соведэй аппаратда ... хадаа, түрэл республикат... боо барисаагаа таһалаагүй...

Уужам сэдьхэлтэй, хал... хэтэй, анхаралтай ба зул... партиин болон арадай аш... хамаг наһаяа зорюулһан ... Ивановой арюун дурасхаал... ниие мэдэхэ бүхы хүнүүдэй ... хаалда хэтэ мүнхэдөө ү...

Хахасабалшн даа, хүнд... хэрнай!

Модогоев А. У., Хахало... Барьядаев К. Л., Асе... Алексеев Л. А., Бирюк... Дубровский В. Н., ... Л. Я., Иванов С. Ф., ...дев Н. Е., Очиров Ц. О., ...ленко Е. П., Продайвод... Раднаев Д-Н. Т., Семен... Сахьянов В. А., Сабур... Черныш В. И., Хабалов... Гурьянов К. В., ... К. Т., Лобсанов Б. Л., ...ский Я. Д., Эрдынеев ...

Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ бай...
КПСС-эй гэшүүн, тусхай пенсионер.

ИВАНОВ СОЛОМОН МАТВЕЕВИЧ

удаан саг соо, хүндөөр үбшэлһэнэй һүүлээр Москва хо... сагһаа урид наһа бараба гэжэ партиин областной ком... Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Мин... нүүдэй Совет ехэ шаналалтайгаар мэдээсээд, тэрэнэй ... нэр, түрэлхид болон дүтын хүнүүдтэ шаналалаа мэдү...

Редактор Ц. О. ОЧИ...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: гүрэндэ таряа худалдаха ба тушааха уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэһэн түрүү ажахынууд республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдээ; Советско-Индийскэ хамтын коммюнике; Кипрэй Республикын правительственна делегацитай Н. С. Хрущевой уулзаһан тухай мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда: Октябриин 47-дохи ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөнэй дэлгэрһэн тухай материалнууд: I Интернационалай 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан «Пролетариадай уласхоорондын түрүүшын организаци» гэһэн гаршагтай Д. Улымжиевэй статья; Барилга-хабсаралгын 7-дохи управлениин партийна организациин хүдэлмэри тухай Д. Цыбикжаповай корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: Бүхэдэлхэйн залуушуулай Москвада боложо байһан хуралдаанай хүдэлмэри тухай мэдээсэл; Уласхоорондын байдалаар хиилын саанаһаа абтаһан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: Смоленскын партизануудай бригадын комиссар Никита Иванович Четвериков манай республикада айлшална гэһэн информаци; мүн бусад материалнууд толилогдоо.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур.
1964 оной сентябриин 22.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Ула... улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. ре...тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—... отделов: сельскохозяйственного производства и парт... жизни—47-59, 35-14, промышленного производства и па...ной жизни—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеологич... —24-74, советского строительства и быта—34-93, раб...ров и писем—25—41, 38-30, информации—32-74 и пер...дов—34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Со... Министров Бурятской АССР.

Н00225. Зак. № 762.